



UYANIŞ

Hak ve Millet Davasının Sesi

2023

25 EYLÜL

SAYI 1

Milletimizin Varlık ve Bekası

İçin

UYANMA VAKTİ





Hak ve Millet Davasının Sesi

İmtiyaz Sahibi
Millet Eğitim Kültür
Sanat Sosyal Yardımlaşma ve
Hayır Derneği Adına
Genel Başkan
Cuma NACAR

Yayın Yönetmeni
Selami YILDIRIM

Yazı İşleri Koordinatör
Hüseyin SEZER

Grafik Tasarım
İbrahim IŞIK
Abdurrahman ÖNEL
Aykut ÖZDEMİR

Yayın Kurulu
Yahya DEMELİ
Nejat CEBECİ
Muharrem YAKIN
Mehmet GÖKTEKİN

İletişim

✉ bilgi@uyanisdergisi.com.tr
🌐 uyanisdergisi.com.tr
📷 uyanis_dergisi

Yönetim Yeri
Molla Gürani Erseven sokağı
No:1, 34093 Fatih/İstanbul

İÇİNDEKİLER

Cuma NACAR	Başyazı.....	3
H.Ali ÖZDEMİR	Ekonomik Yıkım.....	4
Mustafa GÖKTEKİN	Kendi Ayağına Kurşun Sıkmak.....	8
Muharrem YAKIN	Bayrağa Gönder Gerek.....	9
Abdurrahman ZEYNAL	12 Eylül'e Nasıl Gelindi.....	10
Hakkı ŞENER	Oğluma Mektup.....	11
Ahmet KARATAŞ	Fatma Ninenin Gözyaşları.....	12
Yahya DEMELİ	Yeni Eğitim Öğretim Yılı.....	13
Dr.Kadir ÇETİN	Meb Açık Öğretim Kararını Gözden Geçirmelidir.....	15
Meryem TAVAN Zehra ÖCAL	Çöl Siz de Öylemisiniz ?.....	16
Yunus TOPUZ	Risk Toplumlarında Eğitimin Rolü.....	17
Turgut YILDIZHAN	Muhteşem Ekonomi.....	19
Lütfü KILIÇ	Düşün.....	20
Hüseyin TOPTAŞ	Zulmün Zirvesinde Firavun,Haman ve Karun Üçlüsü.....	21
Ali Osman TÜRKMEN	Yalan Huzur ve Güveni yok eder.....	23
Salim DEMİREZEN	Viyana Kuşatması.....	25
Özcan KARTAL	Birini Arıyorum.....	27
Ummuhan ÖZTÜRK	Yılkı Atı.....	28
Beyza AYDIN	Sefiller.....	29
Ömer KARATAŞ	Mektup.....	31
Mustafa TIBİK	Hatırlar mısın ?.....	34
İbrahim AYAN	Milli Eğitime Genel Bakış.....	35
Abdurrahman ÖNEL	Yapay Zeka İle İnsanlığın İmtihanı.....	37
Miktat TOPCU	Dergiye Tebrik.....	38
Aykut EDİBALİ	İnkılap.....	39

UYANIŞ

Değerli UYANIŞ okurları,

Uyanış adıyla neşriyatına karar verdiğimiz dijital dergimizin yayın hayatına başlamış bulunmaktayız. Uyanış adıyla bir derginin çıkartılmasını mecburi hale getiren sosyal ve siyasi nedenler cesur ve kahraman bir yayıncılığın başlatılmasını zaruri hale getirmiştir.

İçinde bulunduğumuz millet hayatımızın düzeltilemez noktaya ulaşmış problemleri karşısında sessiz ve duyarsız kalmak bizim gibi düşünen millet evlatlarına yakışmaz. Teknolojinin gelişmesine paralel olarak dijital dünyada yerimizi almak için çetin bir yola girmiş bulunmaktayız. Millettin ızdırabını yüreklerinde hissedenden kahraman evlatlarımıza rehberlik etmek tarihi bir görevdir. İnsanca ve huzurlu bir yaşam için son derece hayati önemi olan bu şerefli uyandırma görevini yapmak zorundayız.

Türkiye siyasi hayatında Cumhuriyetin kuruluş, çok partili siyasi hayata geçildikten sonra milletimizin başına gelen her türlü bela ve musibetleri yaşamakla karşı karşıya kalınmıştır. Her 10 yılda bir demokrasiyi yıkan darbelerle siyasi hayatımız 70 yıl boyunca kesintiye uğratılmıştır. Her darbenin sonunda sinsice bu milleti köleleştirmek isteyen ezeli düşman milletimizin hayat ideallerinden biraz daha uzaklaşmasını sağlamışlardır. BOP projeleri ile vatanın bölünmesine, milletimizin yok olmasına yönelik çalışmalar hız kazanmıştır. Ekonomik hayatımız yabancılaştırılmış, bütün üretim tesislerimiz cumhuriyetin kuruluş ilkelerine aykırı olarak yabancılara teslim edilmiştir. Millet hayatını ayakta tutan ahlakımız darbelenerek sokaklar yaşanılmaz hale gelmiştir.

Milletimizin hayat idealleri soysuzca yıpratılmakta, uyuşturucu ve seks soysuzluğu yarınlarımızın emanetçisi gençliğimizi çürütüp bitirmektedir. Düncephede düşmana karşı silah tutan ellerin iradesi sarsılarak yok edilmektedir. Sokaklardaki, sinema ve televizyonlardaki sosyal ve ahlaki yıkım karşısında millet evlatlarına sahip çıkacak birileri aranmaktadır.

Millet olarak içinde yüzdüğümüz buhranlarımız basit olmadığı gibi sebepsiz ve hedefsiz değildir. Milletin yok oluştan giden yıkımını durdurmak ve uyandırmak üzere, ne yaptığını bilen, şuurlu bir kadronun öncülüğüne ihtiyaç vardır. Bütün bir milletin uyandırılıp, teşkilatlandırılarak topyekün siyasi mücadeleye katılması gerçekleşmez ise; milletimizi ve dinimizi bekleyen yok oluştan başka bir sonuç olmayacaktır. Beynelmille güçler karşısında, milletimize hazırlanan yok oluş planlarını, ihanetleri anlatmak ve milleti teşkilatlı hale getirmek kolay bir iş değildir. İşte milletin içinde bulunduğu karanlık uykudan uyandırılması için, düşmandan yılmayan, hayatın mahrumiyetlerinden korkmayan, dünyanın zevklerine aldırış etmeyen, kişisel menfaatlerden üstün olan bir mücadelenin öncüleri olmak elbette kolay değildir. Milletin buhranlardan kurtuluş mücadelesinde teşkilatlayıcı, sağlam rehberlik edici, uyandırıcı olmak kolay değildir. Bütün bu olumsuzluklara rağmen zor olanı seçen kahramanlar olmayı tercih edeceğiz. Bu tercih gücümüzün büyüklüğünden değil, milletimizin tarihi büyüklüğü ile yaşayabilmesi için zor olanı seçiyoruz. İşte bu zor fakat şerefli olan mücadelemizde en büyük yardımcımız Allah, dayandığımız güç tahkir edilen ve hor görülen büyük milletimizdir. Allah bu gayrete zeval vermesin!

BAŞYAZI

Cuma NACAR

Saygıdeğer Okuyucu,

Kadim davanın izinde Yeniden Millî Mücadele, Pınar, Bayrak, Gerçek, Egemen Milletin Sesi, Çınar gibi yayınlarımızın devamı olan Uyanış'ı okuyucularımızla buluşturmanın sevinç ve mutluluğunu yaşıyoruz.

Önceleri teksirlerle sesini duyurmaya çalışan Hak ve Millet Davasının yiğit erleri; rahmetli Bilge Lider Aykut Edibali'nin önderliğinde, takvimlerin 03 Şubat 1970'i gösterdiği o günlerde "Milletim Uyan" diyerek yayın hayatına başlayan bu hak çağrı bugün de aynı ruh, azim ve kararlılıkla, dosdoğru yol üzere; bıkmadan, usanmadan, yorulmadan, her dem yeniden doğarak, dirilerek "Uyanış" ile kitabı, hilali ve yıldızı ile yoluna devam edecektir.

Türk Milleti'nin devletli bir millet olduğu konusunda tarihçiler, sosyologlar ittifak halindedir. Kabul edilmelidir ki Yeniden Millî Mücadeleciler, Islahatçı Demokratlar ve Millet Partililer, Millet Derneği'nde ve Millet Vakfı'nda olanlar da yayınli bir harekettir.

Tüm yapıların nihai gayesi Aziz Milletimizin kuruluş mücadelesini vererek maddi yükseliş, manevi yücelişini gerçekleştirmek; yeryüzünü yeniden ıslah ederek, barışın, adaletin, bolluk ve bereketin altın çağını yaşatmaktır. Yeryüzündeki tüm insanlara etnik köken, mezhep, renk ve cinsiyet ayrımına tabi tutmadan onlara barışı, adaleti, huzur ve mutluluğu götürmektir. Sadece yeryüzündeki insanlara değil, aynı zamanda canlı ve cansız tüm varlıklara haklarını tastamam vererek gerçek adaleti tesis etmektir.

"Uyanış" ilimle, hikmetle, akılla, tarihten ders alarak; Şanlı Resule yüklenen en önemli görevlerden birisi olan ancak apaçık, güvenilir bir nasihat-tebliğle kendini görevli kabul eder ve tüm insanlığı uyanışa davet eder. Nitekim O'na inanların da en önemli görevlerinden biri bu olsa gerektir. (13/ 40-16/82-3/20-5/67,92,99- 7/68-46/23,35-64/12-72/28-29/18-33/39-36/17-42/48-11/57-

"Uyanış" nasihatini, çağrısını, apaçık tebliğini ancak öfkelerini yutarak, insanları affederek, iyilikle ve güzellikle yapar. (3/134)

"Uyanış" bilir ki iyilikle kötülük bir değildir. Kötülüğü en iyi bir davranışla, güzellikle karşılamaya

3

çalışır ve böylece kötülük yapanların candan bir dosta dönüşmesini umar. Bunu da olgunlukla, sabırla yapar. (41/34,35)

"Uyanış" inanır ki sabredip bağışlayanlar ancak büyüklerin yapabileceği değerli bir davranıştır. (42/43)

"Uyanış" çalışmalarını yumuşak huylulukla ve ihtiyatla yürütür. Kaba, katı yürekli olmaz, bağışlayıcıdır. Danışmaya önem verir, azmeder ve ancak Hak'a dayanır ve güvenir. (3/159-160)

"Uyanış" yeni bir barış medeniyetinin kurulmasına hizmet eder. Mensubu olmakla iftihar ettiğimiz İslam'ın Allah katındaki din olduğuna inanır. (3/19-85) Ve ondan sonraki Hz. Nuh (10/72), Hz. İbrahim ve oğullarına vasiyetinde ve oğullarının ifadelerinde (2/132-133), Hz. İsa'nın havarilerinin dilinde (3/52-5/111) ve Hz. Musa'nın dilinde (10/84) ve nihayetinde Hz. Muhammed'e Müslüman olduklarını Kur'an-ı Kerim'de ifade buyurmaktadır.

Dolayısı ile Hz. Âdem'den, Hz. Muhammed'e kadar tüm Nebi/ Resuller ve onlara inananlar Müslüman'dır. Ve onlar yeryüzünün ıslahından sonra fitneye, fesada, şirke ve zulme karşı mücadele etmişlerdir. Bozulan yeryüzünü tekrar ıslah edecek ve adeta Cennet haline getirecek mücadelenin, -salih amelin- öncül önderleri olmuşlardır. İşte "Uyanış" Türkiye'nin, bölgenin, ruh ve gönül coğrafyamızın ve tüm insanlığın karşılaştığı sorunlara haklı ve doğru çözümler getirme kutlu mücadelemizin yılmaz savunucuları aydınlarımız için bir kürsüdür, meydandır. Böylelikle sırf yandaş değil denilerek; kendilerine tüm kapıların kapandığı aydın ve yazarlara da Uyanış, düşünce ve ifade hürriyeti kapılarını ardına kadar açacak, sayfalarında onları konuk edecektir.

İnanıyorum ki aydınlarımız karşılaştığımız meseleleri objektif, bilimsel, akıl ve hikmet yolu ile tespit edecekler ve aynı şekilde çözüm yollarını da göstereceklerdir. Bu tespit ve çözüm yollarını ortaya koyarken elbette ki milletimizin maddi ve manevi değerlerini gözeteceklerdir.

"Uyanış" neredeyse dört asra yaklaşan bir süreden beri özünden uzaklaştırılarak çözülmek, dağıtılmak ve yok edilmek istenen aziz milletimizin kahraman evlatlarının, bu yiğit çabalarının gelecek nesillerin mücahede ve mücadele meydanlarında aktarılan örnek haberleri olacak cehdine, gayretine, mücadelesine imkân sağlayacaktır.

"Uyanış"ın yolu açık olsun, Hak ve Millet Davası yolundan ayrılmasın.

UYANIŞ

EKONOMİK YIKIM

DURDURULMALIDIR

H. Ali ÖZDEMİR

Cumhuriyet Nasıl Kuruldu

Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşu ile birlikte savaşın yaraladığı Türk Milleti Osmanlı'dan devreden devlet borçlarını ödeme ile karşı karşıya kalmıştır. Savaş yıllarında herhangi bir ekonomik gelişme olmadığı gibi ihtiyaçları karşılayacak üretim de yoktu. Tarlalar ekilememiş, bahçelere bakılamamış, savaşın yaraları henüz iyileşmemiş iken hayatın problemleri ile baş başa kalınmıştı. 1881'den bu yana, ülkenin gelirleri Duyun-u Umumiye'nin elinde bulunmakta, ülkenin yer altı ve yer üstü zenginlikleri yabancıların kontrolündeydi. Bütün bunlara rağmen kıtlık ve açlıkla mücadele eden cumhuriyet dönemi Türk milletinin, nasıl uyanarak ekonomik kalkınmayı gerçekleştirdiğini bütün dünya görmüştür.

İlk iş olarak, 17 Şubat 1923 tarihinde İzmir İktisat Kongresi toplanarak ülke ekonomisinin paranomik analizi yapılmıştır. 1135 delege ile işçiler, çiftçiler, sanayiciler, tüccarlar bir araya gelmişlerdi. İktisat Kongresine Kazım Karabekir başkanlık etmiş ve görüşmelerin sonunda Misak-ı İktisadi (Ekonomi Andı) yayınlanmıştı. Yayınlanan Misak-ı İktisadi prensiplerine göre Türk milletinin milli ekonomisi yine kendi milli varlığının eseri olacaktır. Yabancıardan temizlenmiş bağımsız bir milli ekonomi ile kendi öz kaynaklarına dayanan milli ekonomik hayatın kurulması benimsenmiştir. Kongre kararlarının yayınlanmasından sonra kısa sürede tarımda, sanayide, ulaşımda, ticarete önemli gelişmeler olmuştur. 1938 yılına kadar ülke genelinde 13 Banka kurularak faaliyetlerini sürdürmüştür. 1927 yılında Teşvik-i Sanayi Kanunu çıkarılarak özel sektöre çok önemli teşvikler verilmişti. Özel sektörde iş ve yatırım yapacak yeteri kadar müteşebbis bulunamamış olduğundan hayati ve önemli yatırımlar devlet eliyle yapılmıştır. Bunların başında, Devlet Demir Yolları çalışmaları, Havayolları yatırımları, Kabotaj Kanunu (1 Temmuz 1926) ile Liman işletmeleri ve Denizyolları çalışmaları,

Sümerbank deri ve tekstil fabrikaları sayılabilir. Teşvik-i Sanayi Kanunu avantajlarından yararlanan yatırım yalnızca Uşak Şeker Fabrikası olmuştur.

Bu dönemde Lozan anlaşması ile dikte edilen kapitülasyonlar kaldırılmış, Osmanlı'dan kalan dış borçlar ödenerek Duyun-u Umumiye yok edilmiştir (1928). Yabancı devletlerin ekonomik buyruklarına girmeden kendi öz kaynaklarımız ve yatırımlarımız ile ekonomik kalkınmamızı gerçekleştirmemiz gerek tiği kararı üzerine and içilmiştir. Temel ihtiyaçların başında gelen tarım üretimini sağlayan Türk Köylüsü idi. Ziraatın gelişmesi için Osmanlı'dan kalan Aşar Vergisi (%10 zirai üretimden alınan öşür) 17 Şubat 1925 de kaldırıldı. Kendi öz kaynaklarımıza dayalı maden, kimya, porselen, dokuma ve deri alanlarında sanayileşme programları yapıldı. Bankacılık sektörü sadece para alıp verme işleri ile değil önemli yatırımları bizzat gerçekleştirme konusunda organize edildi. Devlet desteği ile İş Bankası, Etibank ve Sümerbank öncülüğünde sanayileşme sağlandı. 1935 yılında MTA (Maden Tetkik Arama Enstitüsü) kuruldu. 1934 te başlatılan Beş Yıllık Sanayileşme Planları ile ithalatı durdurucu temel ihtiyaç maddelerinin üretimine öncelik verildi. Piyasa güvenliğini muhafaza etmek ve ekonomideki sermaye hareketliliğini güvenlik altına almak üzere 1930 da Merkez Bankası kuruldu. 2 Mayıs 1920' de Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı kurularak, milletin sağlık hizmetleri devlet tarafından yapılmaya başlandı. Koruyucu sağlık işlerinin yürütülmesi için 1930 yılında Belediye ve Umumi Hıfzıssıhha Kanunları ile çalışmalar yapıldı.



UYANIŞ

4

Bankacılık Sistemi

Osmanlılarda, Merkez Bankasının yapacağı işlemler Osmanlı Bankası tarafından yapılmaktaydı. İngiliz ve Fransız ortak sermayesi ile faaliyet yapan (1863) Osmanlı İmparatorluk Bankası Merkez Bankasının birçok yetkilerine sahipti. Bu banka devlet hazinedarı olarak görev yapmaktaydı. Devletin ödemelerini yapan banka devlet vergilerini ve gelirlerini de toplamaktaydı. Bu arada banka ve şubeleri her türlü gelir vergilerinden muaftı. Devlet tarafından imtiyazlı olan bankaların asıl görevleri özellikle yabancı sermayeyi ülkeye taşıyarak ekonomiye hâkimiyet kurmaktır. Ticaret ve yatırım sermayesi bu suretle yabancıların kontrolüne verilmiş olmaktadır. Cumhuriyetin kuruluş yıllarında Osmanlı Bankası bir devlet bankası olması nedeni ile devletin mali ve para politikaları üzerinde etkin bir role sahipti. Devletin parasal politikalarının hayata geçirilmesi, bilgi, teknoloji ve istihdam gibi önemli rolleri olan Osmanlı Bankasının, Merkez Bankasının kuruluşu ile bu görevlerine ancak 1935 yılında son verilmişti.

Cumhuriyetin kuruluşunda hazinenin elinde 185,5 milyon lira para bulunuyordu. Tarımdan alınan vergilerin kaldırılması ve Duyun-u Umumiye taksitlerinin ödenmesine rağmen sıkı para politikasından vazgeçilmemiştir. 1923 yılında devlet bütçe açığı 19 milyon lira iken 1924 yılında 11 milyon lira olmuştur. 1925 – 1938 yılları arasında devlet bütçesi hep denk veya fazla vererek kapanmıştır. Bu süre zarfında karşılıksız banknot basımı yapılmamış, paranın değeri korunmuştur. Bu sayede ülkede enflasyon yaşanmamıştır. Hatta 1930 – 1938 yılları arasında hayat pahalılığı değil % 2 ucuzluk gelmiştir. 1929 yılında devlet dış borç taksitini ödeyememiş olduğundan para değerinde sterline karşı 0,5 lira bir kayıp yaşanmıştı. Bu zamana kadar görülmemiş liradaki değer kabı karşısında olay bir ekonomik kriz, para buhranı olarak algılanmıştı. İstikrarın bozulma tehlikesine karşı ilk defa dış ticaret ve kambiyo rejimine devlet müdahalesi gereği ortaya çıkmıştı. 20 Şubat 1930 da alınan meclis kararı ile Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında 1568 sayılı kanun çıkartılmıştı. Türk parasının değerinin korunması milli bir prestij meselesi olmuştur.

Bugün Ne Haldeyiz?

1920’li yıllarda ülke kalkınması düşünülürken, diğer taraftan düşman istilası altında bulunan vatan topraklarının temizlenmesi gerekiyordu. Çileli ve zor şartlar altında kurulan Türkiye Cumhuriyeti aradan geçen bir asırlık süreden sonra ne hale getirildi? Yüz yıl sonra memleket hangi karanlık istikametlere doğru sürüklenmektedir? Kim, ne zaman bu karanlık gidişe “dur” diyecek? Cumhuriyetin kazanımlarını koruyacak, muhafaza ve müdafaa edecek güce ihtiyaç vardır.

Yok edilmek istenen bir milletin uyanışı ile birlikte, bin bir fedakârlıkla kurulan fabrikalar ata yadigarı olarak millete hizmet eden, manevi değeri çok yüksek olan tarihi mirastır. Her eserde bir tarih mirasının hikâyesi vardır. Tarihi ekonomik kuruluşlarımızın, kuruluş kitabeleri toplandığı zaman bir tarih ansiklopedisi olacak boyuttadır. Vatan ve millet sevgisi taşıyan her millet evladının “ata mirası” diyeceği bu eserler üzerinden yüz yıl geçmeden, yok pahasına yabancı sermayeye satıldı. Ata mirası olarak gelecek nesle anlatacak bir tarihi tesisimiz kalmadı, yabancılaştı.

Satılan Devlet Malları

26 Temmuz 2023 tarihli Yeniçağ gazetesinin haberine göre CİMER, 18 yılda satılan ekonomik tesislerin listelerini açıkladı. Maliye Bakanı Kemal Unakıtan 2003 teki açıklamasında devlet mallarını “babalar gibi satacağız” dediğinin üzerinden 20 yıl geçti. Sayıları 270 in üzerindeki devletin mülkleri fabrikaları, kurumları iflas etmiş tüccar gibi satışa çıkartıldı.



Satılan mülklerin bazıları şunlardır: Enerji üretim ve dağıtım sektöründe 8 Adet termik santral, 9 Adet Hidroelektrik santrali satıldı. Cumhuriyet ekonomisinin can damarı, çiftçimizin önemli tarım ürününe dayalı tarihi özelliği olan 10 adet Şeker Fabrikaları yabancılarımıza satıldı. Devletin malı Tekel tesisleri olan 15 adet binalar satıldı. Cumhuriyet tarihinin Sümerbank tesisleri olan Atatürk’ün kurdurduğu 9 adet deri, konfeksiyon ve maden tesisleri satıldı. Yurdumuzun üç tarafını kuşatan ve önemli ulaşım ve nakliye trafiğini oluşturan deniz yolu durakları, 11 adet liman işletmeleri yabancıların malı oldu. Demir çelik, bakır, krom, linyit, kâğıt gibi 19 maden işletmeleri de babalar gibi satıldı. Bunların dışında DSİ tesisleri, Et ve Balık Kurumu tesisleri, Makine Kimya Enstitüsü tesisleri, Emekli Sandığına bağlı oteller, Ziraat Bankasının bazı iştirak ortaklıkları, Tekel Fabrikaları, TOFAŞ, Türk Hava Yolları, Türkiye Kalkınma Bankası ve daha birçok değerli mülkler yok pahasına satılmıştır.

Şimdi Ne Olacak?

Yıllar önce yaşanmış olan geçim sıkıntıları, Milli Mücadele yıllarını tekrar hatırlatmaktadır. Geçim sıkıntısı toplum hayatının maddi boyutlarını da aşarak ahlaki dejenerasyona uğratma, ahlaksızlık, hırsızlık, yolsuzluk boyutlarından başlayarak insanların kanlı kavgalara itilmelerine neden olmaktadır. TV haberlerinde “soygun haberlerine başlıyoruz” diyerek 10 dakikalar süren hırsızlık, gasp ve soygunlardan söz edilmektedir. Maddi sıkıntılar manevi ve sosyal hayatı da çekilmez hale getirmiştir. Geçim sıkıntısı aile hayatını ve düzenini hallaç pamuğu gibi örselemekte ve ailelerin boşanma davaları ile büyük yıkımlara neden olmaktadır. Millettin yarınlarına umutla bakmak lüksüne ulaşmasını bir tarafa bırakınız, gününü sorunsuz tamamlayıp, yarınına sağ salım kavuşma çabası içinde bocaladığı bir hayat yaşanmaktadır. Aile hayatının bunalıma girmesi topyekûn bütün akraba topluluğunu da etkilemekte ve içinden çıkılmaz sosyal yıkımlara sebep olmaktadır.

Çözüm

O halde bu ekonomik ve sosyal yıkımı kim durduracak? Bu ahlaki yozlaşma devam edecek mi? Hırsızlıkları kim önleyecek? Paramızın pul olmasına kim mani olacak? Her Allah’ın günü hırsızlık ve kavga vakaları ile şehirler yaşanamaz hale gelmiştir. Kötü gidişin durdurulmaması ahlaksız ve hastalıklı bir toplum



olmayı tahrik ettiğinden yarınlarımızdan endişe duymamız mümkün değildir.

Hemen belirtmeliyiz ki bütün bu acı hakikatlere sebep olanları bilmek gerekir. **Milletin ızdırabından kurtuluş ve zafere gidecek olan bir yol bulmak gerekir. Bu yol; İnsanların, milletimizin tarihi ahlak ve adalet anlayışına bağlı toplumun en seçkin insanları ile birlikte olmaktır. Öyle bir topluluk olmalı ki inancı, prensipleri, yüce bir ideolojiye, eşsiz bir sosyal anlayışa sahip olması şartı ile acilen siyasal rehberlik yapmalıdır.** Başımızda bulunan siyasal iktidar sahiplerinden böyle bir kurtuluş hamlesini beklemek mümkün olmamıştır. İktidar sahipleri milletin ızdırapları karşısında doğru bir iş yapamaz halde bulunmakta ve milli çilenin seyircisi durumundadır. Yapılan işler milleti daha ileriye değil daha da kötüye götürmektedir. Artık yeter!

Oy hesapları yapılmaya başlanmıştır. İktidarın devamını sağlayacak taze oylar nereden gelecektir? Ekonomik hayatımızdaki yabancılaşma ile sosyal alanda da istila devam etmektedir. Türkiye’ye yerleşmiş bulunan, Afganlı, İranlı, Iraklı, Suriyeli ve daha birçok yabancıların sayısı beş milyonu geçmiştir. Beş milyon insan nerelerde ikamet etmektedir? Artık şehirlerin girişlerinde Rakım ve Nüfus levhaları silinmiştir. Nerede ikamet etmekte oldukları belli olmayan bu yabancı oy kitlesinden kaç kişi vatandaşlığa alınmıştır, açıklanmıyor? Seçim öncesi, kimlik kartı işlemlerinin bir an önce yapılması için otobüslerle mobil nüfus hizmetleri kayıt büroları oluşturulmuştur.

Dünyada yaşayan milletler yalnız değildir. İnsan hayatının olağan ihtiyaçları, yaşanan dünya insanların arasında paylaşarak devam etmektedir. Hayatın devamı için gerekli ihtiyaçların giderilmesi için çalışmak ve karşılıklı alış-veriş işlemlerini yapmak gerekiyor. Paylaşılan dünya mallarının adil bir dağılımı, adaletli bir sevk ve idaresi ile her toplum hak ettiği hayatı yaşamaktadır.

Türkiye ekonomisi bağımsız değildir. Uluslararası ticareti, hâkim olan ülke parasından arındıramazsınız. Paranızın tedavülünü hızlandırmalısınız. Yabancı paraların ekonomi üzerindeki etkilerini yok etmelisiniz.

Devletin tekelinde bulunan ve cumhuriyetin kuruluşu ile zor şartlarda kurulan hayati öneme haiz bazı sanayi ve tesisler teker teker satılarak, çoğunluğu yabancıların mülkü haline gelmiştir. Hayati öneme haiz temel ihtiyaç mallarının üretim ve pazarlamasına devlet müdahalesi zorunlu hale gelmiştir. Ekonomimiz gayri milli sermayenin tutsağı haline gelmiştir. Yabancı sermaye karşısında milletin ekonomik hayatı köleleştirilmeye ve millet evlatları ırgatlaşmaya doğru yol almaya başlamışsa enflasyonu düşüremezsiniz. Milyonlarca işsizlere iş bulacak üretime yönelik milli yatırımları devlet tarafından yapmadan enflasyonu düşüremezsiniz. Bu tavsiyelerin gerçekleşmesi için muhtaç olunan kudret **Muhteşem Türkiye**'dedir.

KENDİ AYAĞINA KURŞUN SIKMAK...

Mustafa GÖKTEKİN

Kendi ayağına kurşun sıkılmak mı? El altından hem muhalefet olduğunu iddia edip hem de iktidarın değerlenmesine su taşımak! İnsanın aklına; "Ülkenin siyasetini birileri yeniden dizayn mı ediyor?" diye düşünmekten kendini alamıyor.

Genel ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri geçer geçmez nerede ise başa baş bir oy alınmış olmasına rağmen, iktidarın karşısında nerede ise muhalefet diye bir şey kalmadı. Tabir yerinde olursa; iktidar verdiği sözlerin tam tersini yaparak ekonomiyi ve siyaseti hallaç pamuğu gibi attı. Seçimlerden sonra muhalefet kendini darmaduman etti. Ana muhalefet CHP kendi içinde; evlatlar babalar birbirine girdi. Hala da sular durulmadı ve durulacağı da benzemiyor. Millet halinden haberleri yok! Millet fakirin fukaranın ne âlemde olduğu konusunda yeteri kadar bilgileri olduğu şüpheli! Kendi dünyalarında kendi dertleri ile meşguller

İktidara yakın medya ve muhalif basın ise tek derdi Kılıçtaoğlu gidecek mi? Yerine kim gelecek? CHP yenilenecek mi, değişim olacak mı, değişirse nasıl değişir? Hoş kim yenilenmeden ne anlıyor onu da bilen yok gibi! İyi Parti bütün dökülmelerine, kendi içinde kavga ve hakarete varana kadar çatışmasına ve istifalara rağmen; 81 ilde kendi adayları ile mi seçime girecek? Girecek de ne yapacak?! Bütün mesele bu! CHP yandaşı diğer partilerse; CHP şemsiyesi altında, onun himayesinde CHP vasıtası ile üttükleri milletvekilleri ile birlikte nereye ve nerelere kayboldular bilinmez(!) İktidar ise milletin harimi ismetinde istediği gibi at oynatıyor. Bir daire alarak vatandaş olan yabancılar; vatandaş olduktan sonra milletin en kıymetli yerlerinden istedikleri kadar gayrimenkul ve toprak almaya devam ediyorlar. Ne için ve hangi hesapla?! Kimi sahillerde binaları kimi Anadolu içinde toprakları!?

Biz iktidar ve muhalefet ile birlikte milletin ayağına kurşun sıkıyor. Millet en kıymetlisi gayrimenkulleri bir hiç uğruna kaybediyoruz. İktidar bir avuç dolar uğruna milletin alın teri göz nuru ve kanla koruduğu millet mallarını birilerine altın tepsilerde sunmaya devam ediyor.

Milli bir kültürle binlerce yıllık çaba ve çalışmayla meydana getirdiğimiz milleti ve milleti millet yapan kültürünü, örfünü, töresini, insan yapısını yani demografisini nüfusunun %10'undan fazla yabancı



kültürle bozarak yok ediyorlar. Bu arada ülkenin hem toprak hem de milli kültürünü işgal ettiriyorlar.

İstiklal harbi sonunda saf, arı ve %98'i Müslüman olan bir milli yapıyı meydana getirmiştik. Mevcut AKP iktidarının politikaları ile yeniden Osmanlı toplumunda olduğu gibi çok kültürlü, çok dinli ve çok ırklı bir yapıya dönüştürerek ülkenin parçalanmasına zemin hazırlanıyor. Ve buna birileri itiraz ediyormuş gibi görünse de netice ortada, herkes şov yapıyor. İtirazı olan Millet Partisi'nin sesi de her iki basın ve yayın vasıtası ile duymazdan gelinerek susturulmaya çalışılıyor. Siz istediğiniz kadar sesinizi yükseltin; sesiniz, sesinizi duyuracak medyanın sesi kadar çıkıyor. İktidar ve muhalefet medyasının Millet Partisine itibar etmediği kimsenin gizlisi değil. Terbiye sınırlarını aşmış ismi lazım değil bir adam güya Özgür Özel'i tenkit ederken; "Ne idiği belirsiz Millet Partisi adında bir parti var zaten!" diyerek aklınca hakaret ediyor.

Milletin sorunlarına hazır çareleri olan, bu konuda 50 kusur yıllık birikimi ile hazır olan bir ekibi, kadroyu, yok farz ederek ve aşağılayarak birilerini başarılı olamadıkları için tenkit edeceksiniz. Bozuk saatin, bozuk radyodan farksız olan muhalefetin niye çalışmadığını günlerce aylarca konuşacaksınız. Birilerinin dizayn ettiği, kontrol ettiği bozuk malzemeleri halkın gündeminde tutmaya çalışacaksınız. Sonrada şikâyet edeceksiniz. Büyük, büyük laflar edeceksiniz. Modası geçmiş ve bozuk alet çalışmaz beyler. Sağlamı da sizin işinize gelmiyor çünkü sizin menşeiniz de çalışmadığı için şikâyet ettiğiniz aletlerin menşeinde aynı kökensiniz. Onun için gerçek, tıkr, tıkr çalışan Millet Partisi'ni gözden uzak tutmaya çalışıyorsunuz. Bu davranışınızın bir tek neticesi olabilir; "Kendi ayağına kurşun sıkılmak!" Siz milletin ayağına kurşun sıkıyorsunuz. Bu hareketinizle millete hizmet değil iktidarın değerlenmesine su taşımaktasınız. Hoş herkes her şeyin farkında lakin...

BAYRAĞA

GÖNDER GEREK



Muharrem YAKIN

Bayrak dalgaları. Bu bir hareketlilik belirtisidir. Bayrak yoksa gönder yoksa rüzgâr yoksa ne dalgalansın? Bayrak için gönder gerek, gönderin dayanacağı dayanak gerek. Gönderi ve dayanağı bağrında taşıyacak toprak, vatan toprağı gerek. İşte bayrak, o zaman dalgalanır. Hem de canlı canlı dalgalanır; coşkuyla, heyecanla, kanatlanıp uçarcasına dalgalanır. Gönder yoksa, dayanak yoksa, toprak yoksa, vatan yoksa, bayrak yoksa, rüzgâr yoksa; diğer varların ne anlamı olabilir? Bütün bunlar, idrakimizden silinmek istenen ve bu yönde alttan alta yol kat edilen hayati gerçeklerdir.

Bayrak, liderdir. Lider, elini taşın altına koyandır. O, en zor şartlarda hayatını ortaya koyandır. Bir neslin, toplumun, milletin istikbali için hayatını hiçe sayandır. Onun engin bir gönlü, yüreği, bileği, azmi, kararı, sabrı ve imanı vardır. Gözü karadır ama tedbiri elden bırakmaz. O, her şeyden önce Allah'a güvenip dayanmıştır.

Bayrağın gönderi; kadrodur, teşkilattır. Dayanak, aziz millettir. Toprak, her karışı şehit kanıyla sulanmış vatan coğrafyasıdır. Şair Necmettin Halil Onan'ın ifadesiyle:

**Dur yolcu! Bilmeden gelip bastığın
Bu toprak, bir devrin battığı yerdir.
Eğil de kulak ver, bu sessiz yığın
Bir vatan kalbinin attığı yerdir.**

O sessiz yığınların sessizliğinde kelimeye, söze sığmayan ne zenginlikler, ne yücelikler vardır; anlatılmaz. Vatan toprağındaki her sessiz yığın, bir vatan kalbinin attığı yerdir. Bayrak; şanla, şerefle doruklardaki yerini korumuştur. Bu, kolay olmamıştır; canla başla ve kanla olmuştur. Şair,

Bayrakları bayrak yapan üstündeki kandır, derken bunu dillendirmiştir. Takip eden dizelerde; Toprak, uğrunda ölen varsa vatandır, derken, aynıyla Anadolu coğrafyasını betimlemiştir. Şair Onan'ın şiirinin son dördüğü şöyle:

**Düşün ki, haşrolan kan, kemik, etin
Yaptığı bu tümsek, amansız, çetin
Bir harbin sonunda bütün milletin
Hürriyet zevkini tattığı yerdir.**

Düşünebiliyor musunuz; kan, bayrak oluyor; ve-rilen canların oluşturduğu yığın vatan oluyor. Bu, aynıyla Türk'ün vatan kıldığı Anadolu coğrafyasıdır. Hürriyeti, hürriyet şımarıklığı ile karıştırmak gerek. Bu, önemli, çok önemli bir konudur. Mübarek ideallerini korumak için kanını bayrak, mübarek bedenini öbek öbek yığınla vatan kılan o anlatılmaz silsilenin ideallerinin unutturulması, ondan uzaklaştırılması sinsi planının uzantısı olan ucu bucağı belirsiz bir hürriyet anlayışı; hiç bir aklı başında insanın anlayabileceği bir şey asla değildir. Bilge Lider Begoviç'in sözü ne kadar veciz: Düşmanına benzeyenler, savaşı kazansa da kaybetmişlerdir.

Şahsiyetsiz bir hürriyet, hürriyet kavramına vurulacak en büyük darbedir. Buna fırsat verilmemelidir. Bir milletin özünü oluşturan kavramlardan biri, başka bir kavram ya da "uluslararası" yaklaşıma kurban verilirse, sonu, beklenilmeyen felaket olur.

Rüzgâr esse de esmese de bayrak gönderdedir ve gönder dimdik ayakta. Bayrak, dalgalanmaya hazırdır ve rüzgâr beklemektedir. Bayrak dalgalanacak; coşkuyla, coşkuyla dalgalanacaktır.

12 EYLÜL 1980 İHTİLALİNE NASIL GELİNDİ?

Abdurrahman ZEYNAL

Paris'te başlayan, dalga dalga dünyaya yayılan sağ-sol olayları bir süre sonra dünyada duraksayıp etkisiz hale gelirken Türkiye'de azgınlaşarak şehir gerillasına, kır gerillasına dönüşüyor ve 12 Mart 1971 yılında verilen muhtıra ile hükümet devriliyordu.

Kurulan hükümet özellikle sol görüşlü gençleri tutuklayarak yargıladı. Deniz Gezmiş ve iki arkadaşı idam edilerek olayların önüne geçilmek istenmişti. Amerika bu sürede Türkiye'nin haşhaş üretimini sonlandırmasını istemiş ve ne yazık ki isteklerine kavuşmuştu. Yıllar ilerlemiş 1974 yılında genel af çıkarılarak hapis haneler boşaltılmış, Devlete, Amerikan ve Batı emperyalizmine düşman gençler yeniden sokağa salınmıştı. Kıbrıs'a çıkmış, ABD ve Batı bunu hazmedememiş, sol ve sağ görüşlü öğrencileri el altından destekleyerek çok acılı olayların yaşanmasına sebep olmuştu.

Dönemin siyasi liderleri olan Süleyman Demirel, Bülent Ecevit, Necmettin Erbakan ve Alpaslan Türkeş Türkiye'ye kurulan ideolojik kumpası, oyunları bozmak için bir araya gelmek yerine gençlerin iyiden iyiye batağa saplanmasına seyirci kalmış, yer yer teşvik etmiş ve 1978'lere gelmişti.

Artık göz gözü görmüyor, kardeş kardeşi vuruyordu. Siyasiler ise alacakları oyu hesaphyor -ne yazık ki- konuyla ilgili çözüm üretmiyor, üretmiyor veya olayları kendi lehine çevirmeye çalışıyorlar. Mafya, silah kaçakçıları, uyuşturucu kaçakçıları ülkede at oynatıyor her gün 20 veya 30 genç ölü olarak sokaklardan toplanıyordu. Sabah solcuyu öldüren tabanca, akşam ülkücü genci öldürüyordu. Ülke karanlığa doğru sürükleniyor, Türk milletinin, Türk devletinin asırlık düşmanları olayları ellerini ovuşturarak seyrediyorlardı. Cinayetlerin bir bölümü hücre içi cinayetlerdi. Solcu gençler onlarca parçaya bölünmüş kimi Leninci, kimi Maoocu, kimi Enver Hocacı, kimi de Titocu olmuştu. Bu guruplarda birbirini düşman ilan etmiş kavga ve cinayetler anaları evlatlarından, sevgilileri birbirinden ayırmıştı.

Beri tarafta Ülkücü gençlikte sola karşı duvar örmek için elinden geleni yapıyordu. Binlerce Ülkücü genç toprağa düşmüş, bir bölümü de demir parmakların arasına tıkl-

mıştı. Tüm bu olaylarda sağcı ve solcuların birbirini tanımamasından kaynaklanıyor, ajanlar olayları tahrik ettikçe ediyordu.

Tüm bu olaylar içinde **Yeniden Milli Mücadele Dergisi'nin Baş Yazarı Aykut Edibali "Gençler yalvarıyorum. Silahlı mücadeleye girmeyin. Bu kör kardeş kavgasıdır. Bu işin tek galibi emperyalistlerdir." diyerek sağduyulu davranıyor ne yazık ki ancak arkadaşlarını bu kör kardeş kavgasından uzak tutabiliyordu.**

Ülkede grevler almış başını gidiyor, enflasyon yani hayat pahalılığı insanları yoksullaştırıyor, siyasilerde tüm bu acı olayları seyrediyor ve alacağı oyların artması için gençleri sokaklara sürüyordu.

Türkiye'de sağcı ülkücü gençler, vatani Rusya'ya karşı koruduklarını savunurken; solcu gençlerde ülkeyi ABD ve Batı Emperyalizmine karşı korumak için çırpınıyordu.

İşte bu ortamda 12 Martın ünlü başbakanı Nihat Erim, DİSK başkanı Kemal Türkler, Milliyet Gazetesi baş yazarı Abdi İpekçi ve Gümrük ve Tekel Bakanı Gün Sazak vuruluyor ülke tam bir kaos ortamına sürükleniyordu.

Parlamento yeni Cumhurbaşkanı seçemiyor, sanatçılara oylamalarda oy çıkıyordu. Beş binden fazla genç kara toprağa düşüyor olan bağıri yanık analara oluyordu.

Artık tüm şartlar ortaya çıkmış 12 Eylül 1980 yılında Kenan Evren ve arkadaşları yönetime el koyarak bir gecede terör ve anarşiyi sona erdirmişti.

Anarşi ve terör olaylarını bir kenara koyarsak eğer sonuç olarak 12 Eylül olmasaydı, anarşi ve terör olaylarını bir kenara koyarsak;

1-Sivil idare devam edecek, vahşi kapitalistler Türkiye'ye dayattıkları 24 Ocak kararlarını uygulatamayacaklardı.

2-General Rogers planıyla Yunanistan NATO'ya asla dönemeyecekti.

3-ANAP ve Özal Türkiye'de etkin olamayacaktı.

4-Cemaatler ve tarikatlar bu büyüklüğe ulaşamayacaktı.

5-28 Şubat Postmodern darbesi olmayacaktı.

6-Bugünkü siyasal rejim asla hayat bulamayacaktı



OĞLUMA MEKTUP

Hakkı ŞENER

Güzel işlerinle namın duyulsun
Her gördüğün şeye saldırma oğul
Yokluğunda bile hatrın sayılsın
Arkandan teneke çaldırma oğul

Lütfeyleyip dinle ata sözünü
Daima güleç ol asma yüzünü
Açık tut elini bir de özünü
Sofrayı konuksuz kaldırma oğul

Faydasız gördüğün işe bulaşma
Zarar bile etsen doğrudan şaşma
Yalana hileye sakın yanaşma
Her olur olmaza aldırma oğul

İlmi rehber eyle kendini tanı
Beyhude yerlerde çürütme canı
Sen insan oğlusun yerme insanı
Sevgi bir goncadır soldurma oğul

Mendil ol mazlumun akan yaşına
Yardım et fakire kakma başına
Aç dur ama namertlerin aşına
Varıp kaşığına daldırma oğul

Tarih senin kimliğindir varındır
Ay yıldızlı bayrak nazlı yârindir
Vatan senin namusundur arındır
Vatanı kimseye böldürme oğul

İrfan meclisinden gel uzaklaşma
Hakkına razı ol haddini aşma
Az olsun şükreyle helalden şaşma
Heybeni haramdan doldurma oğul

Sen bilirsin bu Hakk'ının derdini
Ölürse duasız koyma ardını
Mamur eyle meskenini yurdunu
Bağlarımı baykuş doldurma oğul

FATMA NİNENİN GÖZYAŞLARI

Ahmet KARATAŞ

Fatma nineyi Giritli mahallesindeki evinde ziyaret ettiğimizde, ömrünün son demlerini yaşıyordu. Daha çocuk yaşında Girit'teki katliamlara şahit olmuş ulu bir çınardı o. Kökü tarihin derinliklerine, Konya'ya kadar uzanan nur yüzlü bir çınar... Girit'ten kaçarak katliamdan kıl payı kurtulabilen ender ailelerden birinin çocuğu, taşı toprağı ağlatan kanlı soykırımın son canlı şahididir.

Adalardan, Mavi Vatan'dan tarihin karartılmış dehizlerinden nereye dokunsak binlerce "ah!" yükseliyor. Öyle bir ah ki gök ağlamakta, yer titremekte, vicdanlar sızlamakta.

Yunan'ı şımartıp maşa gibi kullanmaya devam eden tek dişi kalmış Batı, hala kan içmeye, emperyalist emelleri için milletleri yıkmaya, parçalamaya devam ediyor. Bu tuzaklara düşmemek için uyanık olmalıyız, güçlü olmalıyız, birlik olmalıyız. Güçlü olmanın ilk şartı da geçmişimizi, tarihimizi iyi bilmektir. İşgalciler henüz kapımıza dayanmadan emperyalist gayri insani kültür istilasına karşı gençlerimizi uyandırmak, onları korumak zorundayız. Bunun ilk aşaması milli tarih şuurudur.

Yunanistan 200 yıldan beri Türklere yaptığı soykırımla övünürken, milli marşlarında Türk milletine yaptıkları onlarca hakareti, kitaplarında Yunan çocuklarına öğretirken biz ne yaptık? Bu asil milletin övünç duyulacak tarihini çocuklarımıza okutup onların milli ruhla yetişmelerine zemin hazırladık mı? Bırakın bunları edebiyatımızda New Yunanilik (!) akımıyla Eski Yunan medeniyetinin faziletlerini (!) anlata anlata bitiremedik.

Peki, vatan, bayrak, ezan, şehit olmadan bu millet daha ne kadar bu acımasız yozlaşma saldırılarına karşı koyabilir? Milletten kaybolan hafızasını yeniden keşfetmeden Millet ve Devlet bilincini canlı tutmamız mümkün değildir.

O nedenledir ki, genç nesillerimizin son zamanlarda Yunanistan'ın ayyuka çıkan- şımarıklığını demiyorum- densizliğini hatta aptallığını iyi okumaları için yeniden tarih ve kültür seferberliğine çıkma vakti çoktan geldi hatta geçiyor. Bu seferberliğe Şaban amca ve Fatma nine yazı dizileriyle katkı sağlamak istedim. Aynı ruhu ve hassasiyeti Bodrum'daki sivil toplum

örgütlerinden, yerel yönetimden ve devlet erkânından da bekliyorum. Çünkü Türklerin soykırım yaptığı sapkın iddialarına binaen anıtını İstanköy'e diktiler, hem de anıtın yönünü Bodrum'a vererek.

Üzerimize doğru gelmekte olan küresel tehdide karşı hazırlıklı olmak için kuva-i milliye ruhuyla yeniden biz olmak mecburiyetindeyiz. Mora yarımadasındaki gibi tekrar gafil avlanmamalıyız. Şehitlerimiz, ecdadımızın ve Gazi M. Kemal Atatürk'ün emaneti olan bu aziz vatanı korumanın başkaca bir yolu yoktur; "milli ruh" ve "milli tarih bilinci".

Peki, bunu kim yapacak? Biz yapacağız. Anneler, babalar, öğretmenler... Atatürk'ün önemine binaen daha postalının tozunu silmeden kurdurduğu Türk Tarih Kurumu koordinatörlüğünde, Mora Yarımadası'nda Türklere yapılan soykırım belgeleri Batılı kaynaklardan da yararlanılarak gün yüzüne çıkarılmalıdır. Bu bilimsel çalışma raporları tüm dünyaya duyurulmalı ve uluslararası mahkemelerde diplomatik ve hukuki haklarımız kullanılarak tazminat davaları açılmalı, insanlık katili Yunanistan'a yavuz hırsız misali nasıl soykırım anıtı dikilirmiş, fitil fitil burnundan getirilmelidir. O anıt oradan sökülüp tarihin çöplüğüne atılncaya kadar Türkiye Cumhuriyeti Devleti bu işin peşini bırakmamalıdır.

Tarih bilinci dedim ya, işte kanayan yaramız bu. Çocuklarımız bunları bilmiyor, çünkü öğretilmiyor. Vatanı müdafaa, haklarımızı arama bakımından iki satır yazı yazsak neredeyse şovenistlikle suçlayacaklar. Haklılar, çünkü kişi bilmediğine düşmandır ama en büyük erdem ise bilmediğini öğrenmektir. Şimdi soruyorum; Girit'teki, Moradaki hele en vahşisi Tripoliçedeki Türk katliamından bu ülkede kaç kişinin haberi var?

Burada sorun ve sorumlu devletin eğitim ve kültür politikalarıdır, gençler değil. Türk aile yapısını ve geleneksel kültürümüzü tahrir etmekten başka bir işe yaramayan türden diziler ve programlar yerine Yunan katliamları niçin dizilere, belgesellere konu olmuyor, hala anlamış değilim. Acaba bilmediğimiz (!) bir ambargo mu var? Nedir bu pısrıklık, aymazlık, eziklik?

İş işten geçmeden tarih ders kitapları müfredatı acilen gözden geçirilmeli, kim soykırımcı, bu millet öğrenmelidir. Ama her şeyden önce Bodrum kamuoyundan, İstanköy Adası'na dikilen sözde soykırım anıtına karşı toplu bir itiraz, topyekün bir silkiniş bekliyorum.

Haftaya, Girit'in hala hukuken bizim mülkümüz olduğuna dair belgeleri gözler önüne sermek umuduyla hoşça kalın.

YENİ EĞİTİM-ÖĞRETİM YILINA MERHABA!

Yahya DEMELİ



Zil çaldı, okullara merhaba diyoruz. Bazıları yeni okula başlamanın, bazıları yeni öğretim yılına başlamanın heyecanını yaşıyor “Artık okullu olduk, sınıfları doldurduk, sevinçliyiz hepimiz, yaşasın okulumuz” Çocuklar için yılın en heyecanlı dönemi geldi.

Milleti, devleti, öğretmeni, öğrencisi, velisiyle hepimiz aydınlık yarınların altın kalpli nesillerini yetiştirmek, onları motive etmek, geleceğe hazırlamak için eğitim öğretim yolunda yerli ve milli imkânları seferber etmeye kaldı. Hiç kuşkusuz bu alanda söyleyecek birçok söz, sorulacak birçok soru ve çözüm bekleyen birçok sorun var. Biz bütün bunları, nitelikli bir eğitim ve öğretimin vazgeçilmez unsurları üzerinde birkaç satırla duracağız.

Türkiye’de toplam 72 bin civarında okulda 20 milyona yakın öğrenci eğitim görmektedir. Genel

de sisteminde 25 milyon öğrenci olan bir ülkeyiz! Ülke nüfusunun üçte birine yakını öğrenci olan nesiller asla ihmale gelmez! Değerlerinden koparılmış, üretkenliği yok edilmiş, kalitesi düşmüş milli, manevi ve evrensel değerlerden yoksun, tüketici bireylere dönüştüren bu gayri milli sistemin baskısından ve efsunundan neslimizi kurtarmalıyız!.. Öğrenciyi ihmal eden bir müfredat geçersiz, bir okul gereksiz, bir öğretmen başarısız, bir aile sorumsuz ve duyarsız demektir. Nesilleri gaflet içinde olan milletler cehalet ve sefaletten kurtarılamazlar.

Hayatı, ilmi, hikmeti, adaleti, şahsiyeti, dürüstlüğü öğretmeyen okul hayatının hiçbir kıymeti yoktur. Okulun asıl işlevi, okuma yazmayı öğretmekten ziyade okumayı sevdirmek faydalı, şahsiyetli fertleri geleceğe hazırlamak olmalıdır. Nitelikli bir okul, erdemli toplum, güçlü devlet ve müreffeh bir milletin teminatıdır.

Eğitimde Bilinç Yoksunluğu!

Eğitim bir yaşama sanatıdır ve her şeyden önce yaşam alanını mutlu etmelidir. Kazandırdığı donanım ve yetkinliklerle yaşam kalitemizi yükseltmelidir. Devlet ve millet olarak harcamalarımızın en tepesinde eğitim geldiği halde neden eğitim görenlerimiz mutlu değil de karamsar?

Devlet iyi bir yurttaş, anne babalar kariyer sahibi bir evlat, gençler de mutlu, başarılı ve kariyer basamaklarını hızla tırmanacakları bir gelecek istiyorlar. Peki, gelinen noktaya baktığımızda aradığını bulan var mı? Devlet Anayasal vatandaşlık konusunda aradığını buldu mu? Veliler çocuklarının geleceği konusunda endişelenmekte haklı değil mi? Sınav kölesi haline gelen gençler gelecekte neden umutsuz? Çocuklarımız neden değerler bilincinden yoksun olarak yetiştiriliyor? Kültüründen yoksun olan nesiller geleceğini sağlam inşa edemezler!

Eğitimde öncelikle değerler bilincinin verilmesi gerekir. Değerler bilincine sahip olduğumuz zaman tercihimizi, değerlerimizi destekleyici, geliştirici yönde yaparız. Yaşamımızda “Adalet” bizim için bir değerse her alanda adaletli olma, adaleti destekleme, adaleti geliştirilme yönünde adımlar atarız. Adaleti bir değer olarak yaşatmıyorsak her alanda sarsılıyoruz, yücelmiyoruz, gelişmiyoruz demektir... Türkiye’deki eğitimde sevgi, hizmet, yardımlaşma, insan onuruna saygı, çalışma, üretme, kalite gibi milli ve manevi evrensel değerler yer almıyor. Ülkemizdeki eğitim sistemi taklitçi, ezberci, çocuklarımıza bilgi yığma mekanizması olarak işliyor.

Devlet, eğitimli ama değerler bilincinden mahrum sözde aydın kişiler tarafından yönetilince; görevi milletin bağımsızlığını, yönetim tarzı olan cumhuriyeti, ülkenin bölünmez bütünlüğünü korumak, kişilerin ve toplumun refah ve mutluluğunu sağlamak, problemlerini çözmek için devlet görevini yapamaz hale geliyor demektir...

ABD’de insanların eğitim düzeyi arttıkça değerler bilinci yükselirken, eğitilmiş ABD vatandaşı, eğitilmiş olandan genellikle daha dürüst ve sorumluluk duygusu daha yüksek olurken neden Türkiye’de bunun tam tersi oluyor? ABD’de eğitim insanlarda değerler bilinci oluştururken neden Türkiye’nin eğittiği kişiler değerler bilincine sahip olmak yerine değer ve saygınlığını kaybediyor? Soruların cevabı eğitim sistemimizde aranmalı.

Acaba 27 Aralık 1949’da ABD ve Türkiye arasında imzalanan “Fulbright Eğitim Antlaşması” ile çocuklarımızın eğitimi ve geleceği Amerika’ya teslim edilmesinin etkisi yok mu? 74 Yıl geçmiş olmasına rağmen yürürlükte olan bu antlaşmanın milletimize verdiği zarar en yetkili ağızlardan, bu antlaşmanın feshedildiği açıklamasını duymamız gerekmez mi?

Bugün ne yapıp edip okullarımızı ve eğitimimizi Batı taklitçiliği ve bunun sonucu olan kültür emperyalizminin merkez üssü olmaktan çıkarmalıyız! İnsan hedefli üretken bir milli eğitim sistemi kurulmalıdır!..

Yıllarca uygulanan yapboz tahtasına çevrilen eğitim sistemi bekleneni karşılayamadı. Bunu nedenleri sorgulanmalı bilimin, yerli ve milli bir modelin temelleri oluşturulmalıdır. Birçok alanlarda milli eğitim hedeflerimizle, bilimsel hedeflerimiz Büyük Türkiye, (Muhteşem Türkiye) hedeflerine uyumlu hale getirilmelidir. “Türk milleti yabancı aklı ile değil Türk zekâsıyla yükselecektir.” (Aykut Edibali.) Bizim maarif davamızın sözde değil özde; cemiyetimizi moral motivasyonla canlı, üretken, geleceğe umut taşıyacak nesil ve gençlik hedefi olacak şekilde bir reforma ihtiyacı vardır!

Her sistemin ilk hedefi hitap ettiği cemiyeti ayakta tutmaktır!.. Varlık nedenini sorgulayamayan, araştırmayan analiz, kritik yapamayan, kendi dışı bir insan imal eden eğitim sistemimiz yeniden dizayn edilmelidir! Bu yapıya son verilerek en kısa zamanda, yerli ve milli, terbiye edici eğitimin tüm kademelerinde Türkçe talim ve terbiyesini güçlendirerek ilimle, değerleri ile uyumlu zenginliği oluşturma hedefi ortaya konmalıdır! Daha iyi bir eğitim, daha iyi bir gelecek için notla, puanla, sınavla çocuklarımızı değersizleştiren bir eğitim yerine, farkındalıkla, onlara moral ve motivasyon kazandıracak yeni bir anlayışla bezenmiş yeni bir öğretim yılına merhaba diyelim!..

Bütün başlangıçlar yeni umutların, hayaller ve yeni hedeflerin yeşermesine vesile olsun. Milletimizin ve yöneticilerimizin yanılmadan uyanması, basiretle hareket etmesi, gerçekleri görebilmesi, gelecekle ilgili sezgi, uyanıklık, anlayış, kavrayış ve vizyon sahibi olması dilek temenni ediyorum. Tüm Milli Eğitim camiasına; öğretmenlerimize, öğrenci ve velilerimize sağlıklı, mutlu huzurlu, başarılı bir yıl diliyorum.



MEB AÇIKÖĞRETİM KARARINI GÖZDEN GEÇİRMELİDİR



Dr. Kadir ÇETİN

Başta öğrenciler olmak üzere eğitimin paydaşları yönünden bir dolu sorunla başladı 2023-2024 ders yılı. Veliler açısından sorunların başında geçim sıkıntısı sebebiyle artan servis ücretlerinin nasıl karşılanacağı, üniversite öğrencileri açısından barınma (yurt, yüksek ev kiralari) ve yüksek harçlar meselesinin nasıl çözüleceği, okulöncesi eğitimde artan ücretlerin nasıl ödeneceği vb. geliyor. *

Bu konuları gerek yazılı gerekse görsel basın geniş olarak gündeme getirdi ve tartıştı. Bizim üzerinde duracağımız konu MEB'in açık öğretimle ilgili aldığı karardır. Bu kararı alırken MEB neyi hesap etmiştir? Açıkçası bu kararın arka planını herkes gibi ben de merak ediyorum. Bununla birlikte bir eğitimci olarak AB üyesi ülkelerin dışında Türkiye'nin de arasında bulunduğu 8 ülkenin kabul ettiği Avrupa Yeterlikler Çerçevesi (AYÇ) bağlamında ve öğrencilerin esnek öğrenme yönüyle tercih ettikleri açıköğretim yöntemi üzerinde bir değerlendirme yapmanın faydalı olacağını düşünüyorum.

AYÇ, 2008 yılında kabul edilmiş 8 seviyeden oluşan bir sistemdir. Sistem, Avrupa'da yükseköğretim dahil farklı ülkelerdeki eğitim sistemlerinin karşılaştırılmasını ve eğitimde öğrenci ve mezunlara verilen belgelerin denkliklerinin tanınmasını sağlar. Her seviyenin bilgi, beceri ve yetkinlik (belli bir sorumluluğu veya işi/görevi yerine getirebilme durumu) boyutlarında belirlenmiş kriterleri vardır ve kişinin yeterlik düzeyini gösterir.

AYÇ ile uyumlu olarak Türkiye Yeterlikler Çerçevesi (TYÇ) de ilk, orta ve yükseköğretim dâhil, mesleki, genel ve akademik eğitim ve öğretim programları ve diğer öğrenme yollarıyla kazanılan tüm yeterlilik esasları belirlenerek yürürlüğe konmuştur.

Öğrenci ya da mezuna verilen belge her seviye için belirtilen kriterler bağlamında sorgulanarak hangi yetkinlik düzeyinde olduğu tespit edilir.

Buna göre kişinin hangi düzeyde yetkinliğinin olduğu belirlenmiş olmaktadır. Gerek AYÇ gerekse TYÇ öğrencilere, kendilerini geliştirmeleri, farklı eğitim ve iş deneyimleri arasında geçiş yapmaları ve uluslararası düzeyde rekabet etmeleri konusunda yol gösteren bir sistemdir.

Dolayısıyla her iki Yeterlik Çerçevesi kişinin nerede eğitim aldığı veya nasıl eğitim aldığı üzerinde durmaz, aldığı belgenin hakkını verecek düzeydeki bilgi, beceri ve yetkinliğini önemser ve sorgular. Bu yetkinliği kazanıp kazanmadığını ortaya koyacak kişinin açıköğretimden mi yoksa örgün eğitimden mi kazandığı üzerinde durulmaz.

Ülkemizde özellikle 12. Sınıf öğrencileri, üniversiteye girişte yarıştan kopmamak ve üniversiteyi kazanmak düşüncesiyle geleneksel sınıf tabanlı eğitim yerine, esnek bir öğrenme seçeneği sunan açık öğretimi tercih etmektedirler. Günümüzde, öğrenciler başta internet olmak üzere, çevrimiçi dersler, video konferanslar, posta ve diğer uzaktan eğitim kaynak ve materyallerine rahatça erişebilmektedirler.

Açıköğretim Sisteminde öğrenciler kendi öğrenme biçim ve ihtiyaçlarına, yaşam tarzlarına uygun olarak eğitim almaktadırlar. Dolayısıyla bu öğrenciler kendi keyiflerine göre ve isteyerek bu esnek öğrenme yöntemini seçmektedirler. Bu durum öğrencilere daha fazla özgürlük ve öğrenme fırsatı sağlamaktadır.

Bugün bilgi teknolojilerinin bu kadar yaygın olarak kullanıldığı ve iş yerlerinin ev ortamına taşındığı dikkate alındığında belki de İlyiç'in "Okulsuz Eğitimi"ni tartışmak durumundayız. Önemli olan öğrencinin aldığı eğitimin kalitesidir. Öğrenmenin parmak izi kadar kişiye özgü olduğu gerçeğinden hareketle günümüz şartlarında kaliteli eğitimi öğrenci kendi imkan ve şartlarında açıköğretimle alabiliyorsa bunun değil engellenmesi, aksine alkışlanması gerekir. AYÇ bağlamında düşünüldüğünde öğrencinin ister geleneksel sınıf ortamında ister işyerinde, isterse açıköğretimde eğitim adına kazanımı 8 seviyeden birisine denk geliyorsa problem ortadan kalkmıştır. Yani konuyu yeterlik ve yetkinlik temelli düşünmek ve değerlendirmek gerekir.

Bu konuda eğitim otoritelerine düşen, yeterlik temelli olarak sağlıklı ve objektif değerlendirmelerle bireyin yetkinliğini ölçmek ve belgelendirmektir.

Bu sebeple MEB açıköğretimle ilgili aldığı kararı gözden geçirmeli ve öğrencinin açıköğretime tercihi engellenmemelidir.

ÇÖL

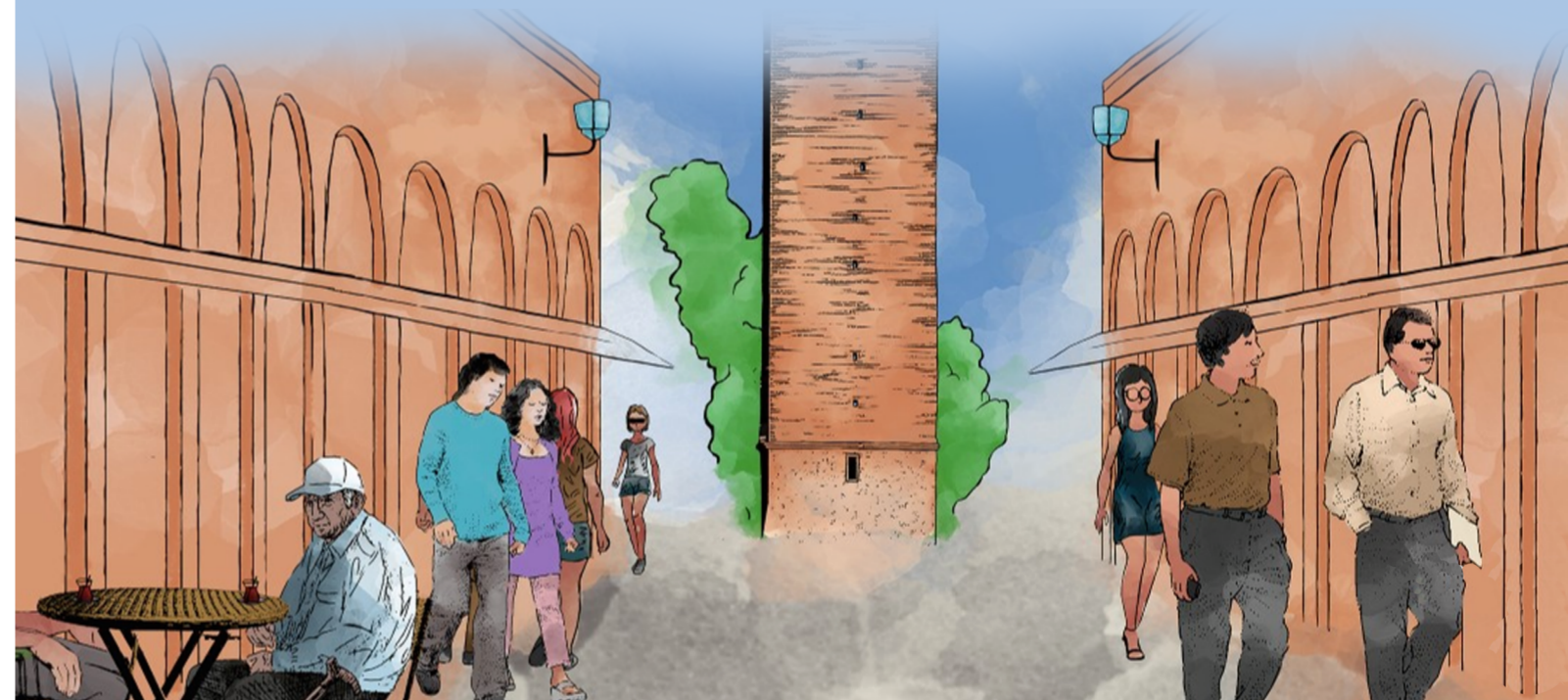
Meryem TAVAN

Ölümü ekiyorum kurumuş bağıma
Yeşertebilir mi onu kimsesiz gözyaşı
Uzatabilir mi onu göğe annenin feryadı Ne acı
Ölümü topluyorum kurumuş bağımda
Sonsuz bir bekleyiş beliriyor uzakta
Kızıl bir kıyamet seli gökte
Sessiz ağıtlar sarılıyor soğuk bedenlere Yaşamak...
Yitip gidiyor avuçlarımdan

SİZ DE ÖYLE MİSİNİZ?

Zehra ÖCAL

Anlamlandıramaz mısınız siz de bazen anlam aramayı
Hissetmez misiniz hiç yapayalnız
Hissetmez misiniz hiç yorgun olmayı
Bir tek ben değilimdir her şey peşinde koşan
Sadece ben miyim sevmeyi özleyen
Sadece ben miyim bana hasret kalan
Benden olmadığınızı söylerseniz üzülmem
Kalp taşırım ama hissetmem
Suçlu ben değilim hapsolmuşum
Çıkamam çıkmaya cesaret edemem
Ben hiç çığlık atamam
Beni kurtarana güvenemem
Herkesi anlarım kendime laf anlatamam
Her şeyden ister canım da kendime söz geçiremem



RİSK TOPLUMLARINDA EĞİTİMİN ROLÜ

Yunus TOPUZ

Küreselleşme, 2. Dünya savaşının sonuçları, endüstri devrimleri, internetin yaygınlaşması gibi birçok gelişme, hâkim olan modern paradigmanın sorgulanmasına neden olmuştur. Kurumlarıyla beraber pozitivist aklın ürünü olan ne varsa insanoğlunun son yüzyılda daha önce hiç yaşamadığı acıları yaşamasına neden oldu.

Tüm bu pozitivist aklın eseri olan konvensiyonel silahlar, kimyasal silahlar, nükleer bombalar insan türünü ilk defa yok olma riski ile karşı karşıya getirdi. Yine bu pozitivist aklın eseri olan fabrikalar ve sınırsız üretim ve tüketim çılgınlığı üzerinde yaşadığımız gezegeni ekolojik ve sosyolojik bakımdan canlıların yaşaması için oldukça elverişsiz bir yer haline getirdi. Üstelik bu pozitivist akıl 2019 Aralık ayından beri tüm dünyayı saran ve sarsan Kovid 19 denilen bir virüs türünü izole etmeyi de başaramamış aksine bu virüsün daha çok insana bulaşmasına neden olmuştur. Burada tamamını zikredemeyeceğimiz büyüklükteki daha birçok felaketin mimarı olan modern paradigma, özellikle 2. Dünya savaşının yaşattığı büyük acılardan sonra daha çok sorgulanır olmuştur. “Riskler, toplumsal ve siyasal tartışmalarda yeni ve merkezi bir önem kazanmıştır. Sanayi modernleşmesi, yeryüzündeki tüm canlıların (insan, bitki ve hayvan) hayatına yönelik geri döndürülemez tehditler doğurmuştur ve artık dönüşlü modernleşme çağında, modernleşmenin riskleri ve sonuçları toplumsal ve siyasal sahnenin belirleyicisi olmaktadır” (Timur, 2017).

Modern paradigmanın insanoğlunun acılarını dindirememesi bizatihi yeni acıları ve riskleri gündelik hayatın içine kadar sokması sonucu 20.YY ve özellikle sanayi toplumundan bilgi toplumuna geçişte “ayniet, aidiyet, kimlik ve benlik” kavramları yeniden tartışma konusu olmuştur. 19.YY sanayi toplumunda ve sonrasındaki iki büyük dünya savaşı zamanlarında ayniet ve aidiyet ile günümüz bilgi toplum bireylerinin ayniet ve aidiyet algıları hiç şüphesiz çok değişmiştir. Özellikle büyük toplumsal kriz ve dünya savaşları döneminde bu kavramlar kolektif bir şuuru inşa ederken bilgi toplumu ve refah dönemlerinde daha bireysel bir

şuuru inşa etmektedir. Sanayi devrimleri sonrası toplumlarda bireyler aidiyetlerini siyasi partiler, ideolojik akımlar, ulus-millet, kavramları üzerinden oluştururken bilgi toplumlarında cinsiyet, cinsiyetsizlik, çevre örgütleri, kadın hareketi, barış hareketi, aktivizm, sivil toplum kuruluşları gibi anti-siyasal örgütler üzerinden oluşturmaktadır.

Beck’e göre bilgi toplumu çağındaki riskleri ortadan kaldırmada sanayi ürünü olan modern felsefe çaresiz kalmıştır. Toplum değiştiği için yeni problemlerin çözümünde yeni bir felsefeye ihtiyaç duyulmaktadır (Beck, 2000). Modern aklın ürünü olan eğitim kurumları yeni riskleri öngöremediği için bu riskleri ve problemleri çözmekte başarısız olacaktır. “Ona göre içinde yaşadığımız toplum, içinde kuşku barındıran, kendinden kuşkulanan ve bu şekilde bir değişimin sağlanabileceği, kuşku- lar sayesinde özgürleşebilecek olan bir toplumdur” (Çuhacı, 2007).

Sovyetler birliğinde çanak antenlerin yaygınlaşması sonrası komünizme karşı toplumun kuşkuları oluşmaya başlamış ve bu süreç Rusya’da komünizmin çöküşüyle sonuçlanmıştır. Modern okullar, modern üniversiteler, modernist bakış açısı ile risk toplumunun problemlerini çözmek mümkün görünmüyor. Yeni fikirler, yeni akımlar, yeni bir felsefeye ihtiyaç vardır. Bugün bir pandemi sonucu belirsizlik kavramı hayatımıza iyice yerleşmiştir.

Gelecek hakkında çıkarında bulunmak

Determinist bir bakış açısı ile gelecek hakkında çıkarımlarda bulunmak pek mümkün görünmüyor. Eğitim kurumlarının bu yeni dönemde rolleri en çok tartışılan konulardan birisi olacaktır. Uzak- tan eğitim ile günü kurtarmaya yönelik politikalar risk ve belirsizlik içinde olan geleceğimizi kurtarmaya yetmeyecektir. Okullar yeniden yapılandırılmalıdır, üniversiteler yeniden yapılandırılmalıdır, öğretmenlik mesleği yeniden tanımlanmalıdır, öğrencilik kavramı yeniden yapılanmalıdır, modern aklın ürünü olan okullardan ve sınıflardan vazgeçilmelidir, eğitim kolektif sınıflarda değil bireysel ve birebir programlar çerçevesinde düzenlenmelidir.



Bu nasıl mümkün olacak bilmiyorum ama her bireyin kendi tv kanalını kurabildiği ve her bireyin fenomen olma şansına sahip olduğu günümüzde çocukları sınıflara hapsedmek ne çocuğa ne topluma bir şey kazandırmayacaktır. Modern batı dünyasının kapitalist ekonomik sisteme, istilacı materyalist felsefeye dayanan modern okulları insanlık tarihinin en büyük acıları yaşamasına neden olmuş ve “insan problemini” bırakın çözmeyi aksine derinleştirmiştir.

Dünya üzerinde etkisini yitirmekle beraber hala varlığını devam ettiren, Büyük Türk İslam medeniyeti, Büyük Asya Hint medeniyeti, Japon medeniyeti, Fars Medeniyeti gibi batı modernitesinin istilasına maruz kalmış/bırakılmış köklü medeniyetlerin istilacı Batı medeniyeti karşısında yeniden şahlanışa geçmeleri için medeniyet mefkûrelerini yeni bir biçimde, felsefelerini yeni bir metotla arzı endam ettirerek yeni ekol/okullar, yeni müfredatlar ile Beck’in bahsettiği Risk Toplumu’nun maruz kalacağı tehlikelerden kurtulabilirler. Özellikle Türk ve Japon örneğinde olduğu gibi gönüllü olarak medeniyet surlarının kapılarını Judeo-Greek kökenli istilacı Batı Medeniyetinin işgaline açan toplumlar Beck’in basettiği “aidiyet, ayniet, kimlik ve benlik” kavramlarına yükledikleri anlam bakımından dejenere olmuş gelecek kuşaklara bir “kimlik” bırakma konusunda başarı sağlayamamıştır.

Büyük Asya Hint gibi kısmen kapılarını bu istilaya kapatmış medeniyetler kimliklerini kaybetmeme konusunda bu iki örneğe nazaran daha avantajlı durumdadır. Bu istilaya siyasi nedenlerden dolayı kapılarını kapatan Farsiler ise bu istiladan en az hasarla çıkmayı başaramışlardır. Bu dört büyük medeniyet sisteminin Batı medeniyetinin istilasını büyük bir gönüllülük ve iştahla arzulayan Türk ve Japon toplumları kimliklerini çoğunlukla kaybetmiş gözükmektedir. Yeni bir kimlik arayışı içinde olan bu toplumlar on bin yıllık tarihlerinin verdiği tecrübelerden istifade etmek yerine postmodern akımların etkisine girdiği takdirde kendilerini yeni kimlik bunalımlarının eşliğinde bulacaklardır.

Mevcut değerler eğitimi müfredatı ile çocuklara otobüste büyüklerine yer vermeyi dahi öğretmeyen Beck’in üzerinde durduğu Risk Toplumu’nun yaratacağı krizleri çözmek mümkün görünmüyor. Her şeyden önce eğitim sisteminin yeni bir felsefeye ihtiyacı vardır. Bu yeni felsefe gerek eski Asya’daki mistik okullar gerekse İslam kültüründeki Ahmet Yesevi, Yunus Emre, Ahi Evren Mahmud Nasreddin, Hacı Bektaş Veli gibi şahsiyetlerin yetiştiği ocaklardan ilham alınarak inşa edilebilir. Özellikle 11.YY’da Moğol istilasını toplumun üzerinde meydana getirdiği derin yaraları ve riskleri sıfırlamada bu ekollerin faydalı olduğu aşikârdır.

Beck, U. (2000). The Risk Society and Beyond: Critical Issues for Social Theory.

Çuhacı, A. (2007). Ulrich Beck’in Risk Toplumu Kuramı. Sosyoloji Dergisi(14).

Timur, K. (2017). Ulrich Beck: Risk Toplumu – Başka Bir Modernliğe Doğru. Intermedia International e-Journal, 4(6).

MUHTEŞEM EKONOMİ

Turgut YILDIZAN



Ekonomi geçim derdidir bir yönüyle. Ekmek parasıdır garibanın, gurbetçinin, madencinin. Namerde değil merde bile muhtaç olmadan ihtiyaçlarını karşılamaktır ekonomi. Yollarda gece gündüz direksiyon sallayanlar, deryalarda aylarca kıyı görmeden sıkıcı, bunaltıcı ve dar alanda hayatını tüketenler, pazarlarda sebze meyve satabilmek için saatlerce ayakta kalanlar ve sayamadığımız çok zor şartlar altında çalışıp yorgun argın eve dönünce de ailesiyle ilgilecek halleri kalmayanların tasasıdır ekonomi.

Ekonomi alın teridir başka bir yönüyle. Kocaman mermer kayaları keserken bazen altında kalıp da alın terini 'kanter'ine dönüştürür ekonomi. Bazen yerin altında maden çıkarabilmek için çalışırken patlama ve çökmelerle dünyasını karartan bir kâbustur ekonomi. Vatanımızı bölmeye çalışanların, devletimizi zayıflatmaya çalışanların yasalara karşı gelerek toplum düzenini bozanların haddini bildirirken hain kurşun olur ekonomi. Bazen zehirlenmeler, bazen iş kazaları ve sonuçta kaybettiğimiz canların ardında kalanlarının kayıplarına ağlayamadan hayati endişeleridir ekonomi.

Ekonomi adalettir devletin temeli olan adalet. Canımızın güvenliği, malımızın emniyeti adaletle sağlanır. Güvendir o zaman ekonomi, emniyet- tir o zaman ekonomi. Adaletin temelinde güven olmazsa ekonomi bozulur o zaman. Adalet emin olamıyorsa ekonomi zayıflar o zaman. Herkes geçiminden, alın terinin karşılığını alamamaktan, emeğinin kıymetinin bilinmemesinden şikâyetçi ise ekonomi yaban ellere teslim olur o zaman.

Ekonomi kul hakkıdır hakikatte. Bu hakkın korunması için alınan tedbirlerdir ekonomi. Güç- lünün güçsüzü ezmesinin önüne geçmektir. Saçı bitmedik yetimin hakkını korumaktır. Devlet imkânlarını vatandaşının saadeti için kullanabil- mektir ekonomi. Kimsesizlere kimsedir, babasızla- ra babadır, tenceresi kaynamayanlara tüttürülecek ocaktır ekonomi. İşte o zaman milletin devletine sadakatini sağlayan bir bağ olur ekonomi. Böy- le hassasiyetlerle oluşturulduğunda hazinemizi zenginleştiren üretimdir ekonomi. Başarıların ve kazançların kıymetlendirildiği ihracattır ekonomi. Alın teri, emek, hizmet ve çalışmaların ödüllendi- rilmesi sonucunda bereket olur, verim olur, kanaat olur, tasarruf olur ekonomi. Vatandaş bütün bun- ları gönüllü olarak coşkuyla yaptığında ödemeler dengesini pozitif yapar ekonomi. Devlet milletin hizmetinde olur millet devletine omuz olur da bir güzel hal alır toplumumuz. Devlet milletini düşün- düğü sürece millet zenginleşir de devletine karşı vergi vb. yükümlülüklerini isteyerek ve sorumluluk bilinciyle yerine getirir. Böylece hazine zenginleşir. Hazinesi zenginleşen devlet, iradesini icraya kadir olur. İşte bu ekonomi muhteşem olur. İşte bu eko- nomi uhteşem Türkiye ekonomisi olur.

Muhteşem Türkiye'min ekonomisinde faizin başı yerli üretimle ezilmiş olur. Muhteşem Türkiye'min ekonomisinde haksız kazanç ancak cadı masalla- rında kalır. Muhteşem Türkiye'min ekonomisinde makamlar ehil olan uzmanların elinde çığır açan başarıları kazanır. Muhteşem Türkiye'min ekono- misinde garipler, kimsesizler, garibanlar her gün "Allah devletimize zeval vermesin" diye dua eder- ler.

DÜŞÜN

Lüftü KILIÇ

Eşref-i mahlûkat adın;
İnsan ol, insanî düşün.
Başboş yaratılmadın;
Gedayı, sultanı düşün.

Balçık iken insan oldun,
Zıtlar dünyasına geldin,
Ne ummuştun, neyi buldun?
İnkârı, imanı düşün.

Amelle süsle anını,
Yarına bağla dününü,
Unutma hesap gününü;
Mahşeri, mizanı düşün.

"Deh" derken gönül atına;
Dur bak ömrün hasadına.
Yön verirken hayatına;
Akıllı, izanı düşün.

Yitirme edebin, arın...
Varlıkladır itibarın!
Sonrasında her baharın
Gelecek hazanı düşün!

İnayeti Hak'tan dile,
Ömrü tüketme nafile,
Varmak istersen menzile;
İlimi, irfanı düşün.

Bilirmeli nedir kastın.
Ne ile doludur testin.
Veren el alandan üstün
Velâkin imkânı düşün.

Cahil olanla dalaşma,
Art niyetle dolup, taşma,
Su-i zanla tenhalaşma...
Gel de hüsn-ü zannı düşün.

Enaniyete odaklı
İnsanların tavrı farklı;
Dedikoduya meraklı...
Bühtanı, yalanı düşün.

Yalan, yalancıyı yakar;
İftira yuvalar yıkar!
Nefsini aradan çıkar;
Adil ol, vicdanî düşün.

Kimilerin işi kapkaç,
Kimileri keser haraç...
Belli değil kim tok, kim aç?
İşyanı, talanı düşün.

Musa Firavun'suz olmaz;
Sakın deme "Eden bulmaz!"
Azmayınca bela gelmez;
Var Nuh'u, tufanı düşün.

Susuz kuyularda yatan,
Güzelliği göze batan,
Zindanları aydınlatan
Yusuf-u Kenan'ı düşün.

Kusur insanın hamında,
Kemlik gizli meramında!
Sen merhamet ortamında
Damla ol, ummanı düşün.

Lütfü der; ileriye bak.
Yüksel basamak basamak.
İstiyorsan hür yaşamak;
Bayrağı, ezanı düşün.

ZULMÜN ZİRVESİNDE: FİRAVUN, HAMAN ve KARUN ÜÇLÜSÜ

Hüseyin TOPTAŞ

Kur'an-ı Kerim'de zulmün zirvesinde birbirlerinin destekçisi olan üç insandan bahsedilmektedir. Kur'an'ın bildirdiği bu insanlar tarihte olduğu gibi bundan sonra da tarihin her döneminde değişik isimler ve unvanlar alarak var olmaya devam edeceklerdir. Haksız ve batıl zalimin gücü karşısında sessiz kalmak, yapılanlara seyirci olmak, gücün borazanlığını yapmak ve her yaptığını alkışlamak zalimin zulmünün devamını sağlar. Unutmayalım ki zalim gücünü kendisine köle gibi hizmet edenlerin varlığından alır.

Zalimin zulmü altında ezilenler kendilerine rehberlik yapacak bir önder, bir lider ile zulme karşı harekete geçer, teşkilatlı bir yapılanma ile insanların uyanışı başlarsa zulmün iktidarının son bulması kaçınılmaz olacaktır. Tarihin milletler mezarlığı tarih olmuş milletler ve şahsiyetlerle doludur. Kur'an okumalarımızda Musa (as) ile Firavun arasında geçen mücadeleyi bir hikaye ve roman okur gibi değil ibret almak için okumalıdır.

Firavun, eski Mısır'ın krallarının unvanıdır. Hz. Musa'nın karşısındaki Firavun, Haman ve Karun birer tarihi şahsiyet olmanın yanında, birer sembol olarak da anlatılır. Kur'an bu şahsiyetlerin yaptıkları zulmü anlatırken mü'minleri ve mü'minlerin idarecilerini onlar gibi olmamaları için uyarılmaktadır.

Tarihin her döneminde Firavunlar, Hamanlar ve Karunlar bulunmuştur. Kendi şahsi ihtiraslarını gerçekleştirmek için her şeyi mubah gören, kendilerine tabi olan insanları köleleştiren bu zihniyet mensuplarının hâkimiyeti hiçbir zaman uzun ömürlü olmamıştır.

Hz. Mûsâ (as) hak ve adaleti temsil eden, tevhid inancından sapan insanları uyararak ve hak dine davet etmek için gönderilen nübüvvet halkasından bir peygamberdir. Gönderildiği

kavim ile birlikte o kavmin kralı olan Firavuna da tebliğini yapmıştır. Firavun, Karun, Hâmân ve taraftarları ise bu hak elçisinin davetine icabet etmeyen, zulmün hâkimiyetini devam ettirmek için sahip oldukları imkânları kullanan zihniyetin temsilcileridir.

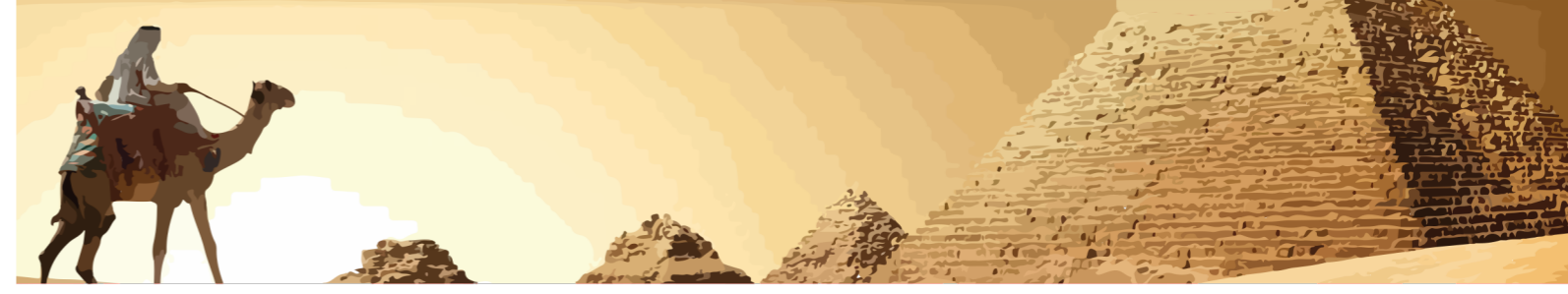
Musa (as) Firavunun zulmünün son bulması için kavmine uyarılarda bulunurken Firavuna bağlı olan zavallı insanlar bu davete icabet edecekleri, uyarıları dikkate alacakları yerde Firavun'u Hz. Mûsâ (as) ve ashabına karşı kışkırtmışlardır. Firavun düzeninden nemalananlar tarihte olduğu gibi günümüzde de zulme karşı çıkanlara karşı güç sahiplerini kışkırtmaktadır. Zulme alkış tutanların kışkırtmasını ve bunların kötü akıbetlerini Rabbimiz haber veriyor:

“Firavun'un kavminden ileri gelenler dediler ki: “Seni ve tanrılarını bırakıp yeryüzünde bozgunculuk çıkarsınlar diye mi Mûsâ'yı ve kavmini serbest bırakacaksın?” Firavun, “Biz onların oğullarını sürekli öldürüp kızlarını sağ bırakacağız. Elbette biz onları ezecek üstünlükteyiz” dedi.” (A'râf 7/127)

“Bunların durumu tıpkı Firavun ailesi ve onlardan öncekilerin durumu gibidir. Allah'ın âyetlerini inkâr etmişler, Allah da kendilerini günahları sebebiyle hemen yakalamıştı. Şüphesiz Allah kuvvetlidir, azabı çetin olandır.

Bunun sebebi şudur: Bir toplum kendilerinde bulunan (iyi davranışlar)ı değiştirmedikçe Allah onlara verdiği bir nimeti değiştirmez ve şüphesiz Allah hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir.

Bunların durumu, tıpkı Firavun ailesi ve onlardan öncekilerin durumu gibidir. Onlar Rablerinin âyetlerini yalanlamışlar, biz de onları günahları sebebiyle helak etmiştik ve Firavun ailesini de suda boğmuştuk. Hepsisi de zalim kimselerdi.” (Enfal 8/52-54)



Firavun kendisine tabi olanlara “Elbette biz onları ezecek üstünlükteyiz” diyerek adeta gücünün karşısında kimsenin duramayacağını anlatıyor. Günümüzde gücü elinde bulunduran firavun yolunun takipçileri de aynen onun gibi kendilerine karşı çıkanları ezme ve öldürme tehditleri ile susturmaya çalışıyorlar.

Büyük devlet adamı, Nizam-ül Mülk “Siayetname” adlı eserinin girişinde “Küfr ile abad olunur, zulm ile abad olunmaz” tespitinin gerçekliğini tarih sayfalarına baktığımız zaman rahatlıkla görebiliriz.

Firavun insanlık tarihinin en büyük zalimlerindenidir.

“Kur'an-ı Kerim'de Hz. Musa ile mücadelesi anlatılan Mısır kralı Firavun insanlık tarihinin en büyük zalimlerinden biridir.

Kur'an'da yetmiş dört yerde geçen Firavun Hz. Mûsâ'nın karşısında yer alan, büyüklük taslayan, böbürlenmiş, ilâhlık iddiasında bulunacak kadar kendini beğenen, Musa'nın tanrısına ulaşmak için kuleler yaptıracak kadar taşkınlık gösteren, halkını küçümseyip zayıfları ezen, gerçeklere sırt çeviren bir kral olarak tasvir edilmektedir.

Çeşitli ayetlerin, Firavun'u fert olarak ele almaktan çok onu erkaniyle birlikte zikretmesi dikkat çekicidir. Birçok ayette Firavun'un ailesi (âl-i Fir'avn), avenesi (mele'), kavmi ve askerleriyle (cünûd) birlikte anılması onun tek bir kişi olmaktan ziyade bir sembol olarak takdim edildiğini göstermektedir. Musa insanlık tarihinde hak, adalet ve sağ duyuyu temsil eden nübüvvet zincirinin bir halkasını oluştururken Firavun, Karun, Haman ve taraftarları bunun karşısında yer alan bir zihniyeti temsil etmektedirler.” (Ömer Faruk Harman, İslam Ansiklopedisi, C.13, Firavun md.)

“Bu üç din düşmanı, nefsin arzularına son derece düşkün olma konusunda ortaklardır. Ancak bunu değişik yönlerde sergilerler: birisi, bütün yönleriyle hayata hakimiyet ve ilâhlık iddiasında bulunan Firavun; diğeri, kutsal olanla ilişkileri elinde tuttuğunu söyleyip bundan çıkar elde eden Başrahip Haman; üçüncüsü ise zenginliğinin boyutu

konusunda darbu mesel haline gelen ama kendisine imtihan için verilen bu zenginliklerin bir emanet olduğunu unutup kibre kapılan Karun. Diğer bir bakışla zalim idareyi ve idareciyi Firavun; zalim beyni ve bilgiyi Haman; zalim destekçiyi ve kara sermayeyi de Karun temsil etmektedir.” (Hadislerle İslam, C.6, S.151)Zulmün zirvesinde yer alan bu üçlü ellerindeki tüm imkanlara, saltanatlarının ve sermayelerinin devamı için aldıkları tüm tedbirlere rağmen hakimiyetlerini koruyamamışlardır. Firavun ve adamları, Hz. Musa (as)'ın peygamberliğine inanan İsrail oğullarını yakalayarak cezalandırmak isterlerken denizde boğulmuşlardır. Boğulurken gerçeği gören Firavun, Musa'nın Rabbine iman ediyorum demişti ama iş işten geçmişti. Asırlar öncesinde zulmü ile meşhur olan, insanlara akıl almaz işkenceler yapan Firavunun akıbetini Rabbimiz Kur'an-ı Kerimde şöyle bildirmektedir:

“İsrailoğullarını denizden geçirdik. Firavun da, askerleriyle birlikte zulmetmek ve saldırmak üzere, derhal onları takibe koyuldu. Nihayet boğulmak üzere iken, “İsrailoğullarının iman ettiğinden başka hiçbir ilah olmadığına inandım. Ben de müslümanlardanım” dedi. Şimdi mi?! Oysa daha önce isyan etmiş ve bozgunculardan olmuşsun.” (Yunus 10/ 90-91)

İnsanlığın huzur ve mutluluğu, barış medeniyetinin dünyada tesisi için İslam'ın mesajının insanlara ulaştırılması ve İslam'ın hayat tarzı olarak yaşanması için müslüman olarak hepimize ve yöneticilerimize büyük görevler düşmektedir. **Tarihte zulmün zirvesinde yer alan; Firavun, Haman ve Karun üçlüsünün varislerine karşı milletlerin uyanışına vesile olacak çalışmalara ihtiyaç vardır.**

Günümüz güç sahiplerinin menfaatleri uğruna akan kan ve gözyaşlarının son bulması, insanların ve milletlerin maddi ve manevi varlıklarını sömürmelerine karşı uyanma ve uyarma vaktimiz gelmedi mi?

Allah (cc) buyuruyor:

“Sizden kim de zulüm ve haksızlık ederse ona büyük bir azap tattırırız.” (Furkan 25/19) Unutmayalım ki, Zulm ile âbâd olanın sonu berbâd olur.

YALAN; HUZUR ve GÜVENİ YOK EDER

Ali Osman TÜRKMEN

İki-üç yıldır seçimle yattık, seçimle kalktık! 14 ve 28 Mayıs seçimleri yalanlar, iftiralar, tutulmayan sözler ve milletin mal ve mülkü Türk'e ve Türk milletine düşman siyasi partilere peşkeş çekilerek, Milletin hazinesi yağmalanarak sona erdi. Politikacılar bütün işleri sırt üstü yatırdı, seçimlerle uğraştı. Zarar da her zaman olduğu gibi vatandaşlara oldu!

Ne kadar zarar var biliyor musunuz? Bir anne okula giden çocuklarına veresiye kurşun kalem alıyor! Ülkeyi yönetenler ve ayarlanmış muhalefet hala yalan söylemeye devam ediyor! Yazıklar olsun iktidarına da, muhalefetine de!

Nihayet, adil, dürüst, demokratik, ahlaki olmayan; israfla, ağır hakaret ve yalanlarla, karşılıklı iftiralarla; insan haysiyeti, şerefi ve namusu ile bağdaşmayan, söz ve eylemlerle dolu, at yarışları kadar bile adil olmayan 14 Mayıs 2023 milletvekili seçimleri bitti. Seçimler üzerinden daha 4 ay geçmeden bu sefer de Mahalli Seçimler konuşulmaya başlandı. Aynı yalanlar, ayak oyunları yine konuşulmaya başlandı.

Millet ayrıştırıldı, alın teri çarçur edildi

Bu yıl milletvekili seçimi dolayısıyla partilere toplam 5 milyar lira hazine yardımı yapıldı. Mahkemelerin HDP'nin "terör örgütü ile organik bağının devam ettiği, Hazine kaynaklarının terör örgütüne aktarıldığı" denilerek hesaplarına tedbir konuldu. Anayasa Mahkemesi'nce tedbir kararı oy çokluğu ile kaldırılan HDP'ye ise 598,8 milyon lira hazine yardımı yapıldı.

Türk milletinin vergilerinden oluşan hazinesi 5 parti tarafından yağma edilmiş, bir 8-10 milyar daha harcayarak seçim masraflarını 15 milyara çıkarmışlardır. Hesaplayın bakalım 15 milyar TL ile neler yapılır! Millet Partisi'nin "partilere yapılan hazine yardımlarının depremzedelere yapılmalıdır" teklifini duymazdan gelmişlerdir.

Politikacılar Türk milletini ayrıştırmış, kutuplaştırmış, toplum kesimlerini birbirine düşman hale getirmişler, sanki seçime değil de savaşa gidiyor gibi söylemlerine hala devam ediyorlar. Bu yanlıştır! Derhal terk edilmelidir!

Goethe Faust ve Mefistofeles

Johann Wolfgang von Goethe(1749-1832) Alman ozanı, tiyatro oyunları yazarıdır. Goethe, Faust adlı çok önemli şiirsel oyununu 18 yaşında yazmaya başlamış ve 83 yaşında bitirmiştir.

Eser, İnsan olan Faust'la şeytanın savaşını anlatmaktadır. Faust, hukuk, felsefe, tıp ve ilahiyatla ilgilenen, doktorasını yeni bitirmiş bir kişidir. Gençliğinde var olan huzur ve manevi rahatlığı artık kaybetmiştir. Çekingen mizaçlı, ama genelde iyi yürekli bir insandır.

Mefistofeles, Faust'u yoldan çıkarmak için her şeyi deneyen büyük şeytandır. Ona çeşitli biçimlere girerek görünür. Kadın, içki, büyü gibi yöntemlerle insanları tanrıdan uzaklaştıran biridir. Mefistofeles Faust'a önce akıl ve ilmi bıraktırır. Aldatarak, içki içirir, zina yaptırır adam öldürtür.

Faust artık yoldan sapmış, artık şeytandan ayrılamaz. Birlikte yolculuğa devam ederler. İşte bu, ülkemizde uygulanan şeytani politikanın ta kendisidir.

Goethe eserinde insanoglunun hırslarını, bitmek tükenmek bilmeyen arzularını ve doyumsuzluğunu o kadar iyi ve derinlemesine işlemiştir ki eser yüzlerce dile çevrilmiş, sayısız defa sahnelenmiş ve devamında tüm dünyada büyük bir okur kitlesine ulaşmıştır.(Kaynak: <https://www.turkedebiyati.org>) Politika; ikiyüzlü demektir. Kendi amacına, çıkarına ulaşmak için hiçbir dini, ilmi, insani, ahlaki, insani hak, adalet tanımayan, yaptığı her şeyi mubah gören şeytani bir anlayıştır. Politikacı da ikiyüzlü insan tipidir.

Dursun Fakih, Osman Bey oğlu Orhan Beye nasihatinde diyor ki; "Ey oğul, öyle insanlar göreceksin ki... Koyunu yemek için tilkiyle plan yapacaklar, kurtla birlikte öldürecekler, çobanla birlikte yiyecekler, sahibiyile birlikte yas tutacaklar ve hiçbir şey olmamış gibi davranacaklar." (Mahir Önem Dost, 3 Ekim 2022, Bilecik Türbeleri, Dursun Fakih Türbesi)

Yalan söyleyen, verdiği sözde durmayan, milletin verdiği emanetlere sahip çıkmayan, emanetlere ihanet eden; işleri ehline vermeyen, haklı, haksız ayıt etmeyen; adil, dürüst ve samimi olmayan, kendi halkını aldatan kişilerin ortak özelliğidir! Bu tiplerin rehberi Makyaveli'dir! Makyavelizm, şeytani bir politika anlayışıdır.

Adalet, emanet, liyakat nerede!?

İnsanların doğuştan getirdikleri çok önemli hakları vardır. Bu hakları devlet yöneticileri titizlikle korumak zorundadır. Bu haklar: Can, mal, din, akıl ve nesillerin korunmasıdır. Şimdi Allah Rızası için başınızı ellerinize koyun ve düşünün, gözlemleyin, inceleyin, akıllı olarak düşünün bu hakların hangisinin sağlam tarafı kaldı? En büyük zararda dinimiz İslam'a verilmedi mi?

"Kötülük, ahlaksızlık, adaletsizlik ve her türlü yanlış DİN kullanılarak örtülüyor, görmezlikten geliniyor, hatta meşrulaştırılıyorsa, öncelikle DİN'i ahlaksızların tasallutundan kurtarmak gerekir... Özgür olmayan, özgürleştirmeyen DİN, kötülüğü ve köleliği meşrulaştırır!" "İslâm, hiçbir kimsenin, hiçbir mezhebin, cemaatin ya da tarikatın teke-

linde değildir." (Prof. Dr. Hasan Onat, Mezhepler Tarihi Uzmanı, Büyük Sivas Haber, 12 Temmuz 2021)

Ülkemizin dört bucağında kargaşa, kaos, haksızlık, adaletsizlik, hukuksuzluk, fakirlik, yoksulluk, gelir dağılımında eşitsizlik varsa; hırsızlık, yolsuzluk, rüşvet, iltimas, aldatma ve sahtekarlık giderek artıyorsa; her türlü ahlaksızlık, fuhuş, LGBT sapıklıkları yaygın ve kanunla korunuyorsa, o ülkede ADALET yoktur!

İş eline verilip EMANET korunmuyor, ilim adamları ve ilim yerini cehalete ve cahillere teslim etmiş, yönetenlerde EHLİYET ve LİYAKAT kaybolmuş, İTİŞARE rafa kaldırılmış, kamu hakları, toplumun çıkarları korunmuyor, yani MASLAHAT yerini devleti, halkı ve ülkenin soyulmasına bırakmıştır.

Ülkemizin asıl problemi, şu veya bu şahıs, şu parti, bu parti meselesi değildir. Karadan ve denizden devletimiz kuşatılmış, 17 milyon sığınmacıya ülkemiz işgal ettirilmiş, susuzluk ve kıtlık kapımıza dayanmış, Anadolu toprakları içimizdeki beyinsizler yüzünden parçalanmaya çalışılmaktadır. 'Domuz Bağcılar', PKK'nın siyasi temsilcileri gibi, Türk'ün adına, diline, bayrağına, bölünmez bütünlüğüne karşı savaş açmış bulunuyorlar!

Neden? Birkaç oy, bitmez tükenmez mevkii ve makam hırsı için! Siyaset, ilim ve ahlak birbiri ile kardeş olmalıdır. **DAVA TÜRK MİLLETİNİN VARLIK VE BEKA DAVASIDIR!** Herkes aklını başına toplasın!



“VİYANA KUŞATMASI GÜNLÜĞÜ” (1)

Salim DEMİREZEN

Türk tarihinin dönüm noktalarından, gerçek mahiyeti hala doğru değerlendirilememiş II. Viyana Kuşatması esnasında tutulmuş çok önemli bir günlüğü bu sayıda tanıtmaya çalışacağım. Kitap, devlet Teşrifatçısı Ahmed Ağa'nın tuttuğu günlüğün, 1683 yılı (10. Temmuz - 14. Eylül) günleri arasındaki bölümünü kapsamaktadır.

Teşrifatçısı, Batılı sistemde “devlet protokol sekreteri”nin karşılığıdır. Maalesef günlüğün aslı kayıptır: “Vekayi-i Beç, yani Viyana Olayları adını taşıyan bu günlüğün elde iki kopyası vardır. Her ikisi de..... metin bakımından tam bir uyarlılık gösterir. Bu iki el yazmasından birincisi, Topkapı Sarayı Revan Köşkü Kitaplığı'nda 1310 numaraya kayıtlıdır. Çalاکalem ve biçimsiz bir yazıyla yazılmış 200 sayfalık bir risaledir. Birinci el yazmasının kopyası olduğu açıkça belli olan ikinci el yazması, Londra British Museum'da 6647 numaraya kayıtlıdır ve el yazmasının 99 sayfalık ikinci yarısından ibarettir. “ (s. 15)

Çeviren, Londra'da bulunan nüshanın fotokopisini temin ettiğini (2 nolu) dipnotunda belirtmektedir.

Çok Titiz Bir Çalışma

Kitabın yazarı Avusturyalı Richard Franz Kreutel (1916 - 1981) Türkolog, akademisyen ve diplomatıdır. II. Viyana Kuşatması üzerine yazılmış bütün Osmanlıca eserleri karşılaştırmalı olarak incelemiş, günlükte üzerinde yeterince durulmayan olayları Silahdar Tarihi'nden (1) almıştır. Kitapta bu alıntılar, SD (sadeleştirilmiş 1928 İstanbul baskısı) ve SW (Viyana el yazması) şeklinde gösterilmiştir. Ayrıca farklı harf karakteri ile dizilmiştir. Silahdar Fındıklılı Mehmed Ağa da II. Viyana Kuşatması'na (padişahın çamaşırcısı olarak) katılmıştır. Ancak padişah IV. Mehmet (Avcı) ile Belgrad'da kalmıştır. Kendisi Merzifonlu Kara Mustafa Paşa'yı sevmektedir. Ordu ile birlikte Viyana'ya kadar giden Ahmet Ağa ise, yer yer sert eleştiriler yapmasına rağmen Paşa'yı sevmektedir. Günümüzde olduğu gibi maalesef o gün de “tarihe bir övgü ve sövgü kitabı olarak bakma” hastalığını görüyoruz.

Yazar, Silahdar Tarihi'nin günlük esas alınarak yazıldığı tespitini yapmakta; ülkesinde değerinin bilinmediğinden yakınmaktadır: “İşin daha da şa-

şırtıcı yanı, bu seçkin eserin eksiksiz bir el yazmasının 100 yıldan beri Viyana Milli Kütüphanesi'nde uyuklayıp durmuş olması, ayrıca Türkçe basılı bir nüshasının da 1928'den beri göz önünde bulunmuş olmasıdır.” (s. 10)

Yine yazarın önemli bulup, Almanca'ya çevirdiği el yazması bir risale hakkında: “ Burada çevirisi sunulan savaş günlüğüne dayanılarak 1683 Viyana Kuşatması hakkında yazılmış bir başka Osmanlı monografisi, 1731'de adı bilinmeyen bir Türk yazarının kaleme aldığı ‘Viyana Seferi Tarihi’dir (Tarih-i Sefer-i Beç). Bu eser, kısadır; daha küçük boyutta 55 sayfalık bir risaledir. Ancak Damad Mehmed Paşa'nın ve Mehmed Raşid'in tasvirlerine kıyasla, ayrıntılar bakımından çok üstündür. Bilinen el yazması, aslına pek sadık olmayan çağdaş Fransızca çevirisiyle birlikte Paris Milli Kütüphanesi'ndedir.” (s. 11 - 12)

“ Yağma Hasan'ın Böreği! “

Sözün burasında, eski ve hâlâ kanayan bir yaramıza parmak basalım. Değerine paha biçilmez el yazması eserlerimiz, yurt dışına kaçırılıyor. Bu cinayete mutlaka dur denilmelidir! Bizim eserlerimizi oryantalistlerin incelemesi, bizim de tercüme ile yetinmemiz de ayrı bir ayıbımız...

Sadece Türk tarihinde değil, yazara göre: “Doğu ölçüleri içinde ilk gerçek günlük niteliğindeki bu belge, bir yenilginin anatomisidir.” Yazar kitabın giriş bölümünde, takip ettiği yolu belirtiyor:

“Çevirisi sunulan metin, 10 Temmuzdan 14 Eylül 1683'e kadar geçen olayları, yenilginin nedenleri üzerindeki gözlemleri ve Kara Mustafa Paşa'nın ölümüyle ilgili ayrıntılı tasvirleri kapsamakta olup, Viyana Olayları Günlüğü'nün sadece üçte biridir. Günlüğün baş kısmı, ordunun Edirne'den yola çıkarak Belgrad'a yürüyüşünü, Sultan IV. Mehmed'in burada kalarak ordunun Raab'a (Yanık Kale) doğru yola devam edişini ve burada imparatorluk ordusunu yenerak Viyana'ya çekilmek zorunda bırakışını uzun uzadıya tasvir etmektedir. Kara Mustafa Paşa'nın idam edilmesinden sonra hikaye birden günlük özelliğini kaybetmekte, imparatorluk ordusu tarafından Budun'un (Ofen - Türk Macaristanında vilayet) kuşatılması hakkında yüzeyde kalan kısa bir rapor haline gelmektedir.” (s. 17)

II. Viyana Kuşatması ve bozgunu daha iyi anlamamız açısından çok önemli olan bu günlüğün tamamının sadeleştirilip yayınlanması, himmet sahibi tarihçilerimizi bekliyor. Yoksa 300 sene sonra, bir Batılı'nın yapmasını mı bekleyelim?

Yazmıyoruz, Anlamıyoruz!

I. ve II. Viyana Kuşatmaları üzerine bizde yazılan kitaplarla Almanca yazılanların karşılaştırılması çok hüznü vericidir. Kitaptan takip edelim: “..... Kısa süre önce yayımlanan Walter Stürminger tarafından düzenlenmiş ‘Türklerin 1526 (1529 olacak) ve 1683 Viyana Kuşatmaları Bibliyografyası ve İkonografyası’ incelenince olursa, bu kitapta bulunarak kaydedilmiş 2546 basılı eser arasında Türklerin açısından bu çağı yansıtan ve kültür dillerinden birine çevrilmiş, böylece de Batılı araştırmacıların yararlanmasını sağlanmış ancak bir tek belge bulunduğu görülmektedir.” (s. 9)

Tarihimizi yeterince yazmadığımız gibi, yazılan az sayıda eseri de Batı'da tanıtmıyoruz. II. Viyana Kuşatması ve sonrasını hâlâ tam olarak anlayamayışımızın sebeplerinden birisi de bu olsa gerektir.

Kitabın yazarının Avusturyalı olması, Almanca kaynaklarla günlükte yazılanları karşılaştırma avantajını sağlamıştır. Buna bir de peşin hükümlü olmaması eklenince, eserin güvenilirliği artmıştır.

Yayın dünyasında: “Bir metin başka dile çevrildiği zaman %30 özelliğini kaybeder” yaklaşımı vardır. Rahmetli Prof. Dr. Teoman Duralı, tercüme okumazdı. Önce dili öğrenir, eseri orijinalinden okurdu.

Eseri tercüme eden Esat Nermi Erendor'un bir “çeviri üstâdı” olması, Almanca metni Osmanlıca el yazması ile karşılaştırması; yukarıda belirtilen oranı hayli düşürmüştür. Üstâdın tercüme listesine inter-netten bir göz atılması, okuyucuya güven veriyor.

“Doğulu Uygur Bir Ulus”

Aşağıdaki satırlar, yazarın objektifliğini gösteriyor: “...bu kitap ve benzerleri... okuyucuya 400 yıl boyunca Almanca konuşulan bölgenin doğrudan doğruya komşusu olmuş ve Müslüman inancının Hristiyanlığa karşı savaşını yürüterek yeni çağda Avrupa'nın yapısı üzerinde sürekli etki yapmış Doğulu uygar bir ulusun dünyası ve ruhu üzerinde yeni bir bakış kazandırmak istemektedir.” (s. 7)

Kapak tanıtım yazısından: “Ahmed Ağa'nın Viyana Kuşatması Günlüğü, değerli bir belge olmasının yanı sıra, kazanılacağından emin olunan bir savaşın, kişisel çıkarlar, ihanetler ve aşırı bir özgüven sonucu başarısızlığa uğramasının öyküsüdür.”

“İşte 300 yıl önce (kitabın Almanca ilk baskısı 1954 yılında yapılmıştır) gerçekleşen, beş saatlik, on saatlik yürüyüşlerin yapıldığı, köylerin yakılıp yıkıldığı, başların kesildiği, armağanların dağıtıldığı bir Osmanlı savaşının gerçek öyküsü...”

Ahmed Ağa, günlüğüne: “Macar'a karşı Padişah'ın tuğları açıldı.” diyerek; Padişahın kumandasında ordunun Edirne'den hareketi ile başlıyor.

Macar'a karşı açılan seferin Belgrad'dan sonra, Merzifonlu Kara Mustafa Paşa tarafından nasıl Avusturya imparatorluğuna çevrildiğini, gün gün yaşananları, gafleti, ihaneti, bozgunu... tarihe not düşüyor. Son bölümde, bir kurmay subay bilgeliği ile mağlubiyetin beş ana sebebini sıralıyor. İkinci yazıda biz de kendisine refakat edelim.

(*) Richard F. Kreutel, Devlet-i Aliyye Teşrifatçısı Ahmed Ağa'nın Viyana Kuşatması Günlüğü, çeviren: Esat Nermi Erendor, İst., Epsilon Yayıncılık, 2005
(1) Silahdar Fındıklılı Mehmed Ağa, Silahdar Tarihi, sadeleştirilenler: Necati Salim, Cevat Üstün, İst., 1928, Devlet Matbaası.



BİRİNİ ARIYORUM

Özcan KARTAL

Demir asa, demir çarık, çıkayım diyorum yollara. Yılmadan, bıkmadan, gece gündüz demeden, mazinin derinliklerinde, hâllerin içinde, istikbalin ufuklarında, nerede ise bulmak azmi ve kararıyla çıkayım diyorum yollara.

Birini arıyorum. Tüm gönüllerde yüce duygular uyandıran, halkıyla ağlayıp, halkıyla gülen, özü sözü bir, geçmiş ve geleceğe örnek olacak; düşmana korku dosta güven veren bir yürek, bir dost arıyorum.

Mala, mülke itibar etmeyen, mütevazı ama asalet yüklü ve heybetli, ana gibi şefkatli, koruyup, kollayan, yedirmeden yemeyen, giydirmeden giymeyen, halkı açken tok yatmaktan elem duyan, gözüne uyku girmeyen birini arıyorum.

Bir bakışı, bir sözü, bir işaretiyle milyonları ardından sürükleyen, birliğin, beraberliğin sembolü, tarihine kültürüne halkının inancına sahip çıkan, yüce bir davası olan, milletini, devletini çağın en yüce, en adil milleti ve yapmak için, canını ortaya koyan bir yürek, bir kafa, bir gönül arıyorum.

Yakınlarını, yandaşlarını mal, mülk ve mevki sahibi yapma sevdası olmayan. Kadrosunu ehliyetle, liyakate göre oluşturan. Onları en doğru ve en verimli biçimde sevk ve idare eden, devlet malının zerresine bile hanel getiremeyen, bir haksızlık olmasın diye çırpınan, bir dava adamı, bir gönül adamı arıyorum.

Bize bizden daha yakın, ayrı gayrisi olmayan, varlığın, birliğin, dirliğin sembolü, çelik iradeli, korkusuzca yoluna devam eden, geçmişini, tarihini ve dünyayı iyi okuyan, analitik düşünen, kadrosunu ilmek ilmek dokuyan, zulmün zalimin canına okuyan bir yürek arıyorum.

İnsanlığın derdine derman olacak, çorak gönülleri sulayıp gül bahçesine dönüştürecek, gülleri derecek onların kadir kıymetini bilecek, büyümeye engel parazit ışınları acımadan budayacak bir bahçıvan arıyorum.

Dostlarına sefkatli, düşmana sert, gönülleri birleştiren, geçmişimizle, geleceğimizle bir olabildiğimiz günün kahramanı, ta Bezmi Elest'ten beri aynı yolun yolcusu, ikrarında duran bir gönül, bir yürek arıyorum.

Hep önde, gösterdiği ufukta, açtığı yolda, ilim, kültür, sanat, adalet şefkat, estetik, güven, aşk olan, gönül adamı, gönlü vatan, millet bayrak aşkıyla nakış nakış işlenmiş bir yürek arıyorum.

İçinde bulunduğumuz köhne dünyaya baktığımızda bunca lider, yönetici, önder arasında böylesini görmek neredeyse imkânsız. Bir yöneticinin, iş başına geldiği servetiyle, işten ayrıldığı servet arasında dağlar kadar fark olması size garip gelmiyor mu?

Tüm davası mal, mülk, mansıp, makam olanların, yedi sülalesini ihya ettikleri, birakalım akrabalarını hemşerilerini dahi nemalandırdıkları bir hakikat değil mi? İşte bu yüzden tüm bunlardan kurtaracak bir deli yürek arıyorum.



YILKI ATI

Ummuhan ÖZTÜRK

İnsanoğlu yaratılışı gereği unuttur. İsminin kökü” nisyan” kelimesinden geliyor zaten. Nisyan unutmak demek... Bu yüzden insan işine yaramayan canlı cansız her ne varsa bir zamanlar onlardan gördüğü faydayı birden unutup, onları bırakabiliyor.

Bu konumuza yerli yerinde bir örnek olabilecek bir eserden bahsetmek istiyorum. Abbas Sayar'ın Yılkı Atı adlı eserinde insanoğlunun nankörlüklerinden birini ele alıyor. Eser dil ve duygu uyumuyla ve inandırıcılığı yüksek bir anlatımla okuyucuyu etkiliyor. İçeriğine girecek olursak.

Eser İbrahim'in ineklerini otlatırken kurduğu hayallerle başlıyor. Çevresince sevdiğini, övüldüğünü, arsasını değerinden kat kat fazla fiyata satıp kendine konak yaptırdığını ve bu gibi şeyleri dalgın dalgın hayal ederken su içmekte olan bir ineğine toslayıp kendine geliyor.

Yazar eserin ilk satırlarından itibaren İbrahim'in ineklerine ve esen rüzgâra karşısında bir kişi varmışçasına söylenmesi okuyucuyu ilk satırlardan itibaren eserin içine çekiveriyor. Gelecek olan kışın çetin geçeceği esen rüzgârdan belli olunca, İbrahim zamanında yere göğe sığdıramadığı hatta kimse'nin ona elini bile sürmesine müsaade etmediği atı Dorukısırakı kuvvetten düştüğü gerekçesiyle yılıkya bırakır. Yani kara kışın dayandığı vakit bizim Dorukısırak kapı dışarı edilir. Üssünoğlu İbrahim'in içi rahattır. Çünkü herkes böyle yapmaktadır ve onun babası, dedesi de aynısını yapmış, diğer kanlı canlı hayvanların rızkını azaltıp hastaca, yaşlıca olanlara yedirmemiştir. Doğru kapı dışarı olmuştur hayvanlar.

Yazarımız Dorukısırak'ın yılıkya bırakıldıktan sonraki duygu ve düşüncelerini yoğun bir şekilde okuyucuya sunar. Artık eserin asıl karakteri ile baş başa kalırız. Dorukısırak'ın ardında bıraktığı tayına hasret çekmesi, açlığı, üşümesi, kovulduğu yere tekrar dönmeye çalışması, ağlaması ve aç kurtlara yem olma korkusu ve nice insana has duygularını sade ve anlaşılır bir anlatımla okuruz. Ve bu satırları okudukça aklıma Cengiz Aytmatov'un Elveda Gülsarı adlı eseri geldi. Onu okuyanlar bilir, orada da atımız Gülsarı'nın duygu ve düşüncelerini gerçekçi bir anlatımla okumuştuk.

Okuyucuyu en çok etkileyecek olan kısım sanırım Dorukısırak'ın sahibi tarafından uğradığı ihaneti yazarın dile getirdiği satırlar olacaktır.

“...Zor yol alıyordu. Tırnağı bütünü ile toprağa gömülüyordu, incikleri ağrıyordu. Hayır ağrıyıyor, acı acı sızlıyordu. İlk aydınlığa dek böyle gitti. Köy sağ aşağısında kalmıştı. Görünmüyordu artık. Ama Doru da hiç mi hiç görmek istemiyordu. Ne köyü, ne insanların... hele Üssünoğlu mu? Şeytanlar göreydi yüzünü! On beş yıllık emeğinin armağanını eline vermişti. İşte, sersefildi yazı yabanda...”(s.39)

Yazar açık açık taraf tutarak dile getirdiği bu satırlar Dorukısırak'ın nasıl hayal kırıklığına uğradığı ve gücendiğini daha net anlamaktayız.

Ve artık eve dönmekten ümidini kesen Dorukısırak köy sınırında diğer yılıkya bırakılmış atlarla birlikte gezip, çer çöp bulup yiyerek hayatta kalmaya çalışır. En zoru ise aç kurtların saldırıdır. Eserde pençeler, çifteler, uluma seslerine karışan kişnemelerle savaş sahnelerini aratmayacak tasvirler yer almaktadır. Özellikle hırçın esen rüzgâr, kar, fırtına gibi okuyucuyu üşüten kelimelere Dorukısırak'ın açlığı ve çaresizliği de eklenince sayfaları çevirdikçe Üssünoğlu İbrahim'e kızmadan edemiyordum. Eserin başlarında İbrahim'in kurduğu hayaller eserin sonuna da puf diye söner. Çevresince sevilleceğine, değer göreceğine Doru'yu yılıkya bıraktığı için kınanır. Pişman olup Doru'yu onun kısrağı ile tekrar aramak istediğinde kısrağı da elinden kaçırır. Pirinç isterken Dorukısırak'ı da kaybederek elindeki bulgurdan olmak tabiri burada yerli yerine oturur. Eserin içeriğinden fazla ayrıtı vermek istemiyorum. Okumanızı tavsiye ederim.

Son olarak yazarın okuyucuyu yormayan hatta eseri daha da güzelleştirdiği yerel söyleşiler konunun akıcılığına büyük katkı sağladığını söyleyebilirim. Güzel bir konunun -ki buna bence vefasızlık denilebilir- etkileyici üslup ve betimlemeler etrafında şekillendirilerek sürükleyici bir eser meydana getirilmiş. Üstelik 1971 TRT Roman Başarı Ödülü sahibidir. Bunu da belirtmek isterim.

Eser: Yılkı Atı
Tür: Roman
Yazar: Abbas SAYAR
Yayınevi: Ötüken
38.Basım
Sayfa: 111

SEFİLLER

(Ankara Devlet Tiyatrosu Oyunu)

Beyza AYDIN

Victor Hugo'nun Dünya Klasikleri arasında yer alan Sefiller romanını iki cilt halinde ortaokul yıllarımdayken okumuş, çok beğenmiş ve etkilenmişim. Hatta öylesine sürükleyici gelmişti ki aile eşrafım ertesi gün okul olacağı için standart belirlenmiş uyku saatine riayet edip erken yattığımı ve uyuduğumu zannederken –sırdaşım, ablam hariç- gece lambasının kör ışığında ansiklopedi kalınlığındaki bu iki cildi büyük bir dikkat ve heyecanla okumuştum. Heyecanla diyorum çünkü hem kitap sürükleyiciydi hem de uyuduğumu sanan aile eşrafından birinin olası bir şekilde odamın kapısını açıp halen uyumamış olduğumu gördüğünde yaşanacak “sen daha uyumadın mı, sabah nasıl kalkacaksın?” muhasebesinden sakındığım için tetikteydim. Karanlıkta kitap okuma sevdasının göz bozukluğu ve o yıllardan yol arkadaşım olmaya başlayan gözlüklü hayatıma bir kapı araladığından habersiz olsam da gece lambası loşluğu ve hoşluğundaki o akşamları özlemle yad ederim. Sefillerin bendeki anısı böyle tatlı ve hoşken Ankara Devlet Tiyatrosunun sahnelediği bir oyun olarak bulunduğumuz şehre geleceğinden haberdar olduğumda oldukça mutlu oldum. Düşününce, kitabı okumamın üzerinden iki on yıl ve birkaç bir yıl geçmiş olduğunu hesapladım. Vakti zamanı ile oldukça etkilendiğim kitaptan aklımda neler kaldığını şöyle bir gözden geçirdim:

Kitabın ana karakteri bir adet Jean Valjean (Jan Valjan), birkaç gümüş şamdan, çok da büyük olmadığını anımsadığım işlenmiş bir suç, bu suçun Jean Valjean'ın bir gölge gibi peşinde olması, küçük bir çocuk (cinsiyeti hakkında bir emare bulamadım zihnimde), sokak çatışmaları, kanalizasyon borularının içinden kaçış ve fareler, deniz kenarında geçen ve sanki intihar neticesinde kıyıya vuran bir ceset.

İki ciltten arta kalan bu kadardı zihnimde. Olay örgüsü nasıl ilerliyor, net bir tablo canlanmadı gözümde. İnternette kitabın özetini araştırıp detayları anımsayayım diye düşündüm ama vazgeç

tim Oyunun çoğunlukla kapalı gişe sahneleniyor olduğuna dair okuduğum bilgiler ve Devlet Tiyatrolarının internet sitesinde oyunla ilgili fotoğrafların oldukça cazip görünmesi sebebiyle elde ne varsa onunla yetinip olayı akışına bırakarak izlemenin daha keyifli olacağına kanaat getirdim.

Sefiller oyunu memlekette halen güzel şeylerin olmaya devam ettiğine dair düşüncemi kuvvetlendirdi. Oyun görece küçük bir sahnede oynanacağından biletler erkenden tükendi. Bilet talebi beklenenden yoğun olduğu için talebi karşılamak amacı ile oynanacak sahne oyundan bir gün önce değiştirildi. Amma ve lakin güzel ülkemizde güzel şeylere ulaşmanın çok da kolay olmadığını yüzümüze vururcasına -internetten bilet satışı günlerdir arızalı olduğu için- toplamda 3 kez tiyatro gişesine gitmek durumunda kalarak bileti temin etme şansına nail oldum. Azim ve kararlılıkla temin ettiğim biletin farklı bir izleyiciye daha satılmış olduğunu salonda öğrenmiş olsam da çok dert etmedim zira bir kez salona girmeyi başarmıştım! Bilet ücretinin öğrenci için 20 lira, standart fiyat olarak 30 lira olması da oyunun erişilebilirliğini kolaylaştıran sevindirici bir unsurdu.

Yazının bundan sonraki bölümünde nitelikli tiyatro oyunlarına erişim imkânı bulduğunda gitmeye gayret eden sade vatandaş gözüyle oyun hakkındaki görüşlerimi aktarmaya çalışacağım. Oyun 2 saat 40 dakika sürdü, 2 perdedi. Öncelikle şunu söylemeliyim ki Sefiller bu yaşıma kadar izlediğim, sahne dekoru en değişken ve hareketli oyundu. Oyun süresince sahne ortasında kalan kare şekilli dönen platform çok farklı amaçlarla kullanıldı.

Bu platform üzerinde en çok performans sergileyen oyuncu Jean Valjean karakterini canlandıran Durukan Ordu idi. Kendi ekseni etrafında dönen bu platformda kâh yürüdü, kâh kollarını yana açıp sırtını geriye vererek sabit durdu, kâh hiç kıpırdamadan bekledi. Kendisinin vestibül sistemi oldukça sağlıklı olsa gerek. Yoksa insanın vertigo olması an meselesi hissi uyandı bende, izlerken bile. Jean Valjean'ın kürek mahkûmu olduğu dönemden tanıdığı ve mahkûmiyeti sona erdikten sonra müfettiş görevi ile yeniden yolunun kesiştiği Javert karakterini canlandıran Caner Kadir Gezener de ses tonu, vurguları ve beden dili ile bence rolün hakkını en iyi veren oyuncuydu.



Başrolün hakkını yemek istemem ancak Durukan Ordu'nun bazı cümlelerdeki vurguları sanki tam yerine oturmadı. Ya da karakter özelliği o şekilde yazılmıştı, bilemiyorum. Sanatçı olduğunu iddia ederek pek çok rezillige imza atan Mösyö Thenardier karakterini canlandıran Şevki Çepa'nın kurnaz ve kıvrak halleri ve ilginç kahkahalarını da başarılı buldum. Fantine karakterini üstlenen Aslı Artuk, toplum içinde kadını değersizleştirmenin ne kadar kolay olduğunu hıçkırıkları ile yürekten hissetmeye vesile oldu. Eponine karakteri ile izlediğimiz Yasmine Bilgin de dönen platformda sandalye üzerinde ve çeşitli dekorlarla sergilemiş olduğu çevik hareketleri sebebiyle en beğendiğim oyuncular arasındaydı.

Tiyatro salonunun kocaman ve karanlık ortamında sahneye verilen mavi, kırmızı ve sarı tondaki ışıklar beni bambaşka bir ruh haline büründürdü. Bu ışıklara bir de sahnenin niteliği ile uyumlu müzikler ve sesler eklenince, tiyatronun görsel ve işitsel bir haz sunması beklenen bir netice oldu diye düşünüyorum. Oyunun ilk perdesi sahne dekoru ve hareketlilik anlamında bana daha canlı geldi. Olaylar daha tane tane aktarıldı hissine kapıldım. İkinci perdenin belli bir süresinde gelişen olay örgüsü ve kişiler arası hikâye döngüsü yere serilen kırmızı şeritler vesilesi ile verilmeye çalışıldı. Bu bölümün çok hızlı aktığını hissettim. Bunda romanı okumamın üzerinden çok uzun vakit geçtiği için bazı noktaları hatırlamıyor olmamın sebebi büyük olmalı. Ancak dikkatli bir seyir ile kurguyu takip edebilmek mümkün oldu.

Nasıl sahneleneceğini en merak ettiğim bölüm şehir kanalizasyonundan kaçış ve farelerin olduğu bölümdü, ne yalan söyleyeyim. Bu bölümün temsili de gayet başarılıydı.

Kostümleri beğendiğimi söyleyebilirim. Bilhassa dansçıların kostümlerinde hafif ve her an uçuşuverecekmiş izlenimi veren kumaşların tercih edilmesi, kumaşların pastel ve toprak tonlarında olması gayet hoştu. Oyun karakterlerinde burjuva sınıfına dâhil fazla kişi olmadığı için aşırı abartılı ve göz yoran bir giyim stili yoktu.

Oyun süresince ışık, ses düzeni, dekor, oyunculuk ya da kostüm anlamında izleyiciye yansıyan herhangi bir olumsuzluk yaşanmadı. Tertemiz, akıp giden bir seyirdi. Dikkatimi çeken bir husus, kar yağın bir bölümde sahneye yukarıdan aşağıya doğru dökülen beyaz parçalarla ilgili oldu. Bunlar ya beyaz köpük ya da pamuk benzeri bir malzeme olmalı. Ben arkaya yakın sıralarda oturduğum için etkilenmedim ama ön sıralarda oturan izleyiciler açısından bu uçan malzeme toz oluşturup bir rahatsızlığa neden olmuş mudur, diye düşünmeden edemedim.

Oyun öncesinde kitaba dair zihnimi yokladığımda anımsadığım unsurların tamamını izleme imkânı buldum. Konu itibarı ile 1800'lü yılların ilk çeyreğine tekabül eden Fransa döneminde geçen olaylara yer veriliyor olsa da aslında insanın var olduğu her dönemde hata yapan bir canlı olduğu, yaptığı hatanın bedelini toplumun baskısı ile bir ömür boyu sırtında taşımak durumunda kaldığı, erdemli yaşayabilmenin bazen gerçekten güçleştiği, insanın değersizleştirilmesinin bazı durumlarda ne kadar kolaylaştığı, hukuka uygun olanın her daim vicdana uygun olmayabileceğini, yönetime karşı bir değişim –yeri gelince kanlı bir devrim- talebi içinde olanların hep bakı olduğu ve bu uğurda bir kısım insanın ömrünü harcarken bir yandan da elden kayıp giden kişisel bir hayat olduğunu hissettim. Sefilleri okurken etkilendiğim gibi izlerken de bir kez daha duygulandım ve etkilendim.

Olur da bulunduğunuz şehirde, yoksul ailesini doyurmak için ekmek çalma suçundan 5 yıl ceza alan, kaçmaya teşebbüste bulunduğu için cezası 19 yıla uzayan 2-4-6-0-1 numaralı kürek mahkûmu Jean Valjean'ın hikayesi sahnelenirse; naçizane, izlemenizi öneririm.

Oyun 2022-2023 tiyatro sezonuna aittir.

MEKTUP



Ömer KARATAŞ

Artvin'in Borçka ilçesine bağlı küçük bir dağ köyünde dünyaya geldim. Köyümüz Karadeniz'in o sarp dağlarının eteklerine kurulmuştu. Köylüler, dağların yamacındaki küçük tarlalara mısır ekerek geçimlerini sağlardı. Ne yapacak başka bir işimiz ne de başka bir ürün yetiştirmeye elverişli iklimimiz vardı. Fakirdik. Sattığımız mısırlardan elde ettiğimiz gelirle kıt kanaat geçiniyorduk.

Günler, aylar, yıllar birbirini kovaladı. Bir akşam muhtar eve gelerek askere çağrıldığımı, gerekli işlemleri yaptırmak için ilçeye gitmem gerektiğini, söyledi. Ertesi gün ilçedeki işlemleri tamamlayarak köye döndüm. On beş gün sonra yola çıkacaktım. Babamla ve diğer erkek kardeşlerimle beraber tarlamızdaki mahsulü kaldırdık. Babam, kardeşlerimin nafakasından keserek cebime bir miktar para koydu. "Oğlum Allah kerim, sen gurbete gidiyorsun. Biz köydeyiz, heyle olsa yiyecek bir lokma ekmeğimiz bulunur. Allah deldiği boğazı aç koymaz" diyerek beni uğurladı. Ben de evde kalan beş kardeşim ve anamla vedalaşarak İzmir'e doğru yola çıktım. Ancak zor gelmişti köyümden ayrılmak. Daha önce birkaç kez şehre gitmişim. Ama bu sefer köyümden çok uzaklara, İzmir'e gidiyordum. Uzun askerlik. Dört sene! Dile kolay. Acaba nasip olur muydu bu dört sene boyunca köyümü ziyaret etmek? Hani askerliğin de izini vardı. Ama hangi parayla bu kadar yolu gelip tekrar dönecektim.

Bir haftalık bir yolculuktan sonra İzmir'e varıp teslim oldum. Artık askerdim. Günler geçmek bilmiyordu. Nöbetler, eğitim, disiplin ve en zoru gurbet. Köyümden ailemden ancak birkaç ayda bir gelen mektuplar sayesinde haber alabiliyordum. Hepsisi çok iyiydi. Bu kış yine köyüme çok yağmur yağmıştı.

Bir gün kapı nöbetinde iken askeriyenin karşı tarafından geçen bir kıza gözüm ilişti. O kadar güzel, o kadar masum yürüyordu ki. İçimden bir şeylerin

koptuğunu hissettim. Gençtim daha. Yalnızdım. Gurbet beni daha duygusal yapmıştı. Artık her nöbette o kıza arar oldu gözlerim. Bazen görüyordum. Nöbet yerinin önünden geçiyor sonra arka sokaklardan birine sapıyordu. İlk defa böyle duygular hissediyordum. Âşık olmuşum. Hem de kim

olduğunu, kimin kızı olduğunu, hatta ismini dahi bilmediğim bir kıza. Belki de evli idi. Ama ben uzaktan uzağa bu kıza sevmeye başlamıştım.

Bir hafta sonu izninde yine o kıza gördüm ve takip etmeye başladım. Yine aynı sokaktan saparak bir evden içeri girdi. Ara sıra alveriş yaptığım bir esnaftan evin kime ait olduğunu sordum. İzmir'in yerlisi Haydar isminde birine ait olduğunu söyledi. Artık her hafta sonu izninde o mahalleyi mesken edinmişim. Zaten gidecek başka bir yerim de yoktu.

Bir gün yine sokakta dolaşırken "asker ağa, hele az beri gel" diye yaşlı bir kadının çağırıldığını duydum. Ses o kızın evinden geliyordu. Gidip gitmemekte tereddüt ettim. Acaba anlamışlar mıydı? Korkmuştum. Sonra cesaretimi toplayarak "buyurun" diyebilirdim. "Gel gel çekinme! Haydar amcan çağırıyor. Gelsin bir yemeğimizi yesin, diyor" dedi yaşlı kadın. İçeride elli yaşlarında bir adam beni ayakta karşıladı. Evin bahçesi vardı. Hemen bir minderin üzerine oturdum. Kalbim güp güp atıyordu. Hemen buz gibi soğuk bir su verdiler. İçtim Haydar amca bana babacan tavırlarla sorular sordu. Memleketimi, babamın ne iş yaptığını, ne zamandır asker olduğumu falan. Bir ara Haydar amca "Elif" diyerek kızına seslendi. O anda kalbim duracak gibiydi. İşte günlerdir uzaktan gördüğüm kızın ismini sonunda öğrenmişim. Haydar amca hemen sofrayı hazırlamalarını istedi. Ben "zahmet etmeyin" dedimse de kabul etmedi. "Bir ev yemeği ye!" dedi. Yemeği yedikten sonra müsaade isteyerek kalktım. Çıkarken Haydar Amca "Oğlum ne zaman istersen bekleriz. Hiç çekinme gel" dedi.

O gece sabaha kadar bu gün yaşamış olduklarım geldi gözümün önüne. Elif'in sesi kulaklarımda idi. Günler aylar böyle geçmeye başladı. Artık hemen hemen her hafta sonu o eve gidiyordum. Bir yandan Haydar Amca ile sohbet ederken bir yandan da gözümün ucu ile Elif'e bakıyordum.

Bir gün söz evlilikten açıldı. Haydar Amca "Er kişinin bekâr durması doğru olmaz. Yaşın gelmiş artık. Var mı sevdiğin memlekette? Diye sordu. Sadece "yok" diyebilirdim. Sana da eli ayağı düzgün, helal süt emmiş bir kız bulmak lazım öyleyse" dedi. Ben de "o da olur inşallah" dedim. Acaba anlamış mıydı Elif'e baktığımı. Çok utanmıştım. Haydar amca ise babacan bir tavırla bana bakıyor ve gülmüsyordu.

Sonraki buluşmalarımızda da konu dönüp dolaşıp evliliğe geliyordu. Bir gün Haydar amca "Oğlum, sordum soruşturdu. Temiz, delikanlı bir çocuksun. Gel seni ben evlendireyim." Dedi. Şaşırmıştım. Sadece "kiminle" diyebilirdim. "Elif, benim tek çocuğum. Onun temiz, dürüst bir eşi olmasını isterim.

Eğer sen de istersen aileme danış onlar da kabul ederlerse sizi evlendirelim" dedi. Sadece "bilmem ki... Siz bilirsiniz" diyebilirdim. Utancımdan başka bir şey diyemedim.

Haydar amcanın teklifini kabul etmişim ancak ailem ne diyecekti bu işe. O gece bir mektup yazdım. Askerlikten, İzmir'den, Haydar amcadan uzun uzun bahsettim. Köyü, kardeşlerimi sordum. Ancak sadece bir şeyden, Elif'ten bahsedemedim. Korktum. Çekindim. Sevdiğim kızla evlenmeme engel olurlar, diye düşündüm.

İki ay kadar sonra Haydar amca ne yaptın, sizinkilere mektup yazdın mı, ne diyorlar? Diye sordu. Ben de "sordum, kararı bana bıraktılar" diye cevap verdim. Masum bir yalan söyledim kendimce. Bu yalanın ne büyük acılara sebep olabileceği aklıma dahi gelmemişti. Benim tek düşündüğüm Elif'ti. Elifle beni nişanladılar ve iki ay içinde nikâhımı kıyıp, düğünümü yaptılar. Bu ara askerliğimin üç yılını tamamlamıştım. Artık izin günlerimi kayınbabam olan Haydar Amcanın evinde geçiriyordum. Ama bu sefer bu evde misafir değil ev sahibi olmuşum. Elif temiz huylu, tatlı dilli, abdestinde namazında bir kızdı. İkimizde çok mutluyduk.

Ama günler geçtikçe "bu durumu aileme nasıl anlatırım" sorusu içimi kemirmeye başlamıştı. Bir hafta sonu geldiğimde Elif'in hamile olduğunu öğrendim. Ne kadar mutlu olmuştuk. Ama günler kısalıyor anam, babam, kardeşlerim, bacılarım gözümün önünde burcu burcu tütüyorlardı. En

sonunda teskeremi alarak Elif'in yanına geldim. Babam memlekette bir miktar para göndermişti.

Elif'i de götürmek istiyordum. Görsün istiyordum nasıl bir insanla evlendiğini. Köyümü görsün, fakirliğimi bilsin istiyordum. Ama babası izin vermedi. "Karnında bebesi var, sen bir git gel, bebeye bir şey olmasın" dedi. Haklıydı da. Daha sonra ister Elif'i alır gidersen. Ya da burada bir iş bulur, evini kurarız demişti. O gece Elif sabaha kadar ağladı. Üzülüyordu benden ayrılacağına. Haklıydı da. İzmir nere Artvin nere idi. İki şehrin arasını gidip gelmek en az bir hafta sürerdi. Sabahleyin kayınbabama, kaynanama, Elif'ime ve doğacak olan bebeğe veda ederek yola çıktım.

Bir hafta sürdü yolculuk. Trende, otobüste, at sırtında... En sonunda köyüme vardım. Anamı, babamı, gardaşlarımı o kadar özlemişim ki. Bütün gece sohbet ettik. Onlar köyden bahsetti. Ben İzmir'den ve askerlikten... Yaşadıklarımın. Ama bir şeyden, Elif'ten onlara bahsedemedim. Heyle olsa bahsederim dedim. Ama nasıl olacağımı ben de bilmiyordum. Ha bu gün ha yarın derken tam bir ay

geçti. Kış bastırmaya başladı. Babam yazın kaldırdığı mahsulün parası ile kışlık yiyeceğimiz çoktan almıştı. Gelirken bana da kışlık bir mont almayı da ihmal etmemişti. Anlayacağınız babam bütün parasını bitirmişti.

Bir akşam evde idare lambasının altında otururken anam "oğlum artık büyüdün. Askerlik de bitti. Mürüvvetini görmenin zamanı geldi. Sana, eğer sende istersen, amcanın kızını almak istiyoruz" dedi. Başımdan aşağı kaynar sular dökülmüştü. Utanmıştım hem de çok utanmıştım. Sanki dilime kilit vuruldu da "yok" diyemedim. Evli olduğumu, İzmir'e dönmek istediğimi söyleyemedim. Biz böyle görmüştük. Ana baba kimi uygun görmüşse almak boynumuzun borcu idi. Yok demek, kabul etmemek olmazdı. Ama Elif'im ne olacaktı. Nasıl söyleyecektim anama? Söyledim diyelim hangi para ile dönecektim İzmir'e. İki erkek kardeşim vardı. Biri daha küçüktü. Diğeri de baharda askere gidecekti. Babam da yaşlanıyordu artık. Karadeniz'in sarp yokuşları ona zor gelmeye başlamıştı. Bacılarım da bugün var yarın yoktu. Kısmeti gelen yuvadan uçacaktı. Bütün umutları bendim.

Günler çabuk geçti. Bahara doğru beni Amcamın kızı ile baş göz ettiler. İki göz olan evimizin bir gözünü bize verdiler. Diğerini ise onlar paylaştılar. Ama benim aklım Elif'te idi. Ne yapmıştı, çocuğum dünyaya gelmiş miydi? Hiç bilmiyordum. Cesaret edip bir mektup dahi yazamıyordum. Ne yazacaktım, yeniden evlendiğimi mi? Beni bekle desem olmazdı. Bekleme desem hiç olmazdı.

Günler, aylar, hatta yıllar çabuk geçti. Ama yüreğimde Elif her gün daha fazla büyüyen bir kor parçası oldu. Beni içten içe kemirdi. Ne kimseye anlatabiliyor ne de Elif'ten bir haber alabiliyordum. Ölü mü idi, yaşıyor muydu? Ayağıma diken batsa Elif'in ahından biliyordum.

Amcamın kızından tam sekiz kızım ardından da bir oğlum oldu. Anam ve babam geçen zaman içerisinde Hakkın rahmetine kavuştular. Ben de yaşlanmaya başladım. Yaşamın ilerlemesiyle birlikte baş ağrıları başladı bende. Öyle bir ağrıyordu ki. Her geçen gün çoğalıyor dayanılmaz bir hal alıyordu. Mahsulü satar satmaz. Kasabaya doktora gittim. Beni Ankara'ya sevk etti. Yanıma on altı yaşına basan oğlum da alarak Ankara'nın yolunu tuttum. Bu köyümden ikinci ayrılışımdı. Bundan otuz yıl kadar önce İzmir'e giderken ayrılmıştım. Zaman neleri değiştirmemişti ki. Yollar güzelleşmiş, otobüsler çoğalmış, yolculuk yapmak çok kolay olmuştu.

Ankara'da doktor hastaneye yatırdı beni. Tahliller yapıldı. Filimler çekildi. Beynimde tümör varmış. Uzun bir süre hastanede kalmam gerekiyordu. Bir zaman sonra odaya başka bir hasta getirdiler. Kırk beş-elli yaşlarında bir adamdı. İzmirli idi. Neresinden olduğunu sordum. Elif'in oturduğu yere yakın bir yerde oturuyordu. Orada askerlik yaptığımı söyledim. Elif'le ilgili bir şey öğrenmek amacıyla Haydar Amca'yı sordum. Yıllar önce vefat ettiğini söyledi. Elif'i soracaktım ama vazgeçtim. Başka bir şey de sormadım. Nereli olduğumu sordu. Artvinliyim, dedim. Sustu ve başka bir şey söylemedi. Zaten uzun kalmadı. Taburcu olup gitti.

Birkaç hafta kadar bir zaman geçti. Bir akşamüstü kapıda yaşlıca bir kadın ve otuz yaşlarında bir adam belirdi. Oda da tektim. Kimsecikler yoktu. Kadın kapıdan "Hasan insan insana bunu yapar mı?" dedi. Sesinden tanımıştım. Elif'ti bu. Keşke

götürüp toprağın altına koyduğum anamın ve babamın yerinde ben olsaydım da bu günü görme

seydim. Elif devam etti. "Ben otuz yıldır senin nikâhınla yaşıyorum. Aha bu da senin oğlun" dedi ve yere yığıldı. Bir kez daha yerin dibine girdim. Hala benim nikâhımı üzerinden atmamıştı. Bu ne vefa, bu ne bağlılık idi. Ayağa zor kalktım. Ama Elif'in yanına varamadan gözlerim karardı ve yere yığıldım. Kendime geldiğimde Elif de ayılmıştı. Oturdum. Başım önüme eğikti. Ne bir şey söyleyebilirdim ne de Elif'in yüzüne bakabildim. O da başka bir şey demedi. Bana oğlum gösterdi. "İzmir'de oğluna "asker oğlu" derler" dedi. Doğru değil mi idi? Asker oğlu idi. Babası hiç görmediği bir askerdi. Fazla kalmadı. Ben de gitme kal, diyemedim. Sadece telefon numarasını alabilmişim.

Hastanede işim on gün daha sürdü. Beynimdeki tümör ilerlemiş. Doktor ameliyat olmanın tehlikeli olduğunu söyledi. Bana bir tedavi vererek köyüme gönderdi. Baş ağrılarım bir türlü geçmek bilmiyor her geçen gün artıyordu. Eve gelir gelmez evin arka odasını temizleterek yerleştim. Akşamları orada tek başıma kalmaya başlamıştım. Odaya bir de telefon çektirdim. Hemen hemen her gece İzmir'i, Elif'i arıyordum. Pek konuşmuyordu. Ne zaman arasam ağlıyordu. Evlendiğimiz, dokuz çocuğumuz olduğunu söyleyemiyordum. Ama o anlıyordu evli olduğumu. Bazen oğlumla konuşuyordum.

Kimse bilmiyordu yaşadıklarımı. Telefonla kiminle konuştuğumu... Amcamın kızına dahi söylemedim. Ne suçu vardı sanki onun. Bunca yıl bana eş olmuştu, kahrımı çekmişti. Çocuklarımı büyütmişti. Onu bırakıp İzmir'e gitmek vefasızlık olurdu. Hem hangi yüzle gidecektim. Ne diyecektim Elif'e?

Bu akşam yine ağrılarım arttı. Arka odaya geçtim. İzmir'i aradım telefona oğlum çıktı. "Nasılslın oğlum" dedim. "Başın sağ olsun baba, bu sabah anamı hakkın rahmetine uğurladık" dedi. Başka bir şey söyleyemedi. Yüreğime saplanan ağrıların yanında baş ağrılarım küçük kalırdı. Yere yığıldım. Ne kadar baygın kaldığımı hatırlamıyorum. Kendime geldiğimde oturup arkamda kalanlar, neler yaşadığımı bilsinler diye bu mektubu yazdım. Şimdi tavana bir ip bağlayacak ve bu sefer Elif'imi yalnız bırakmayacağım!..

HATIRLAR MISIN?

Hatırlar mısın iki gözüm?
Bin bir emekle kurulan
Gönül bahçesinde,
Gencecik bahçivandık.
O bahçenin güllerinin
Canına can aktardık.
Hoş bir seda bırakmanın
Gayretiyle yaşadık.
Umudu ve sevgiyi
Demet demet taşırdık.

İşte o günler
Ne güzel günlerdi.
Yüzlerde güller açar,
Duygular coşardı.

Nedendir bilinmez,
Görülmez oldun.
Gözlerden irak olsan da
Hep gönüllerde kaldın.

Mustafa TIBİK

Bağrından bereket fışkıran
Kara toprak dururken,
İçi mermer, dışı mermer
Saraylara yöneldin.
Gözlerini kamaştıran
Işıltılarına kandın.

Oralar sana göre değil;
Çiçek dalında açar,
Bülbül, gül dalında öter,
Bunları bilmez misin?

Can bedenden ayrılmadan
Durma, gel iki gözüm.
Öyle bakma yüzüme,
Sanadır her bir sözüm.

Bin bir emekle kurulan
Gönül bahçesinde,
Tohum toprakla
Buluşsun yine,
Al ve beyaz güller
Yetişsin yine.



MİLLİ EĞİTİME GENEL BAKIŞ

İbrahim AYAN

“Anlatılan, anlatan kişinin anladığı kadardır.” Atasözü

Ülkem eğitiminin sorunları iki ya da üç dönem adlandırılan okulların açıldığı, yarıyıl tatili ya da yılsonunda gündeme gelmektedir. Sorunlar yumağı haline gelen bu durum ne yazık ki İkinci Dünya Savaşı'ndan beri pansuman yöntemlerle idare edilmeye başlanmış ve bu günlere kadar böyle gelmiştir.

Eğitim sistemine devlet ve özel sektör tarafından gerekli yatırımlar yapılmamıştır. Bu durumu AB genelinde okuma yazma bilmeyenlerin oranı %1 iken ülkemizde okuma yazma bilmeyenlerin oranı %13'tür ile örneklemek mümkündür. Okullaşma oranında da AB'de %50'nin üstünde iken bizde ne yazık ki %30'dur.

Eğitim, parası olanın daha kolay ulaşabildiği bir konum haline gelmiştir. Üniversiteler, devlet ya da sermaye tarafından bütçelendirilmeleri sonucunda, özgür ve özerk bir strateji izlemekte zorlanmaktadır. PISA ve TIMSS gibi değerlendirmeler, ülkelerde kompleks oluşturarak eğitim sistemlerinin tüketim ekonomisine eklenmesinde araç olarak kullanılabilir. Eğitim, 21.yüzyılda “insan olma” ekseninden dijital kapitalizm eksenine kayıyor.

Türkiye’imizde eğitim politikalarının geliştirilmesinde, iktidar odaklarına ve siyasi yapılara olan mesafe, ekonomik özerklik, şeffaflık, kamu yararı, gönüllülük, bilimselliğe dayalı olma ve çoğulculuk gibi özelliklerle bir toplum kuruluşunun misyonu çerçevesinde ileri sürdüğü fikirlerin ve yürüttüğü çalışmaların güvenilir olması gibi özellikler, o toplum kuruluşunun üstlendiği misyonu başarıyla yerine getirmesi açısından büyük öneme sahiptir.

MEB, Millî Eğitim İstatistikleri Örgün Eğitim ve rileri açıklandı. Okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretim düzeyinde 9 milyon 435 bin erkek, 8 milyon 806 bin 881 kız olmak üzere toplam 18 milyon 241 bin 881 öğrenci eğitim görüyor. Bu öğrencilerden 15 milyon 189 bin 878’si resmi, 1 milyon 468 bin 198’i özel ve 1 milyon 583 bin 805’i ise Açık öğretim kurumlarında okuyor.

Eğitim kademelerine bakılmaksızın yaş gruplarına göre 3-5 yaşta %43.20, 4-5 yaş gurubunda %54.36, 5 yaş gurubunda %75.10, 6-9 Yaş guru



bunda %97.965, 10-13 yaş gurubunda %98.64, 14-17 yaş gurubunda ise %89.10 olarak belirlendi. Okul sayımızda 68 bin 589, toplam derslik sayımız 727 bin 347 olarak açıklandı. (Hürriyet 5 Eylül 2020)

Independent’in Türkiye haber sitesine göre ülkemizde 2.8 milyon kadınıımız ne yazık ki okuma yazma bilmiyor. 3 milyon kadınıımız da diplomasız. Bu arada CHP grup başkanvekili Engin Altay’ın hazırladığı geniş kapsamlı rapora göre: Zorunlu eğitimde 6-18 yaş grubunda 19 milyon 659 bin 591 öğrenci var. Ancak bu çocuklardan 2 milyon 715 bin 81’i okula gidemiyor. Okula kayıt yaptırmayanları da ayrıntılı bir şekilde raporlayan Altay’ın 1 milyon 471 bin 17 öğrenci hiç kayıt yaptırmamış. AKP ve MHP zorunlu eğitimin 12 yıla, CHP ise temel eğitim süresinin 10 yıl olacağını ifade ederlerken acı bir gerçek ki zorunlu 8 yıllık eğitim bile tam amacına ulaşmış değildir.

Eğitim politikalarının kültür kanadı bir diğer önemli konudur. Eğitim politikaları ancak toplumun kültür dinamiklerini dikkate alındığında sahici olabilmektedir. Felsefe ve kültür, eğitim politikalarını etkileyen daha soyut konulardır. Bilim ise toplumsal uzlaşmayı kolaylaştıran, nesnel, yöntemlerini olabildiğince kabul ettiren bir araçtır. Otorite kaynaklı eğitim politikaları kısa vadede iflas etmektedir. (ülkemizde olduğu gibi) Bilimin yol göstericiliği, uzun vadede eğitim-siyaset ilişkisinin sağlam bir zemine oturmasını kolaylaştıracaktır

Millete mal olmuş bir ulusal programı olmayan ülkelerde (ülkemizde dâhil) birikim olmamakta ve eğitim sistemi sürekli değişmektedir. Yani, her hükümet kendi planlarının ilk üç aşamasını uyguluyor; ama sonrasını bir türlü getiremediği için süreklilik sağlayamıyor. Ülkemizde eğitimde yaşadığımız problemlerin temelinde toplumsal bir sözleşmeye dayalı eğitim ve kültür reformu yapılamaması yatmaktadır.

Eğitim politikası, hububat, taşıt vergisi veya imar konularında alınan kararlar gibi olmaz. Doğası gereği farklıdır. Gelecek kuşakları etkileyen eğitim politikası kararlarında uzlaşmanın, toplumsal sözleşmenin, uzak hedeflerin ne denli önemli olduğunu vurgulamaktır. Bu açıdan baktığımızda gündelik siyaset üzerinde eğitim politikası yürütmek, nesillerin selameti açısından sıkıntı yaratmaktadır.

Toplumsal sözleşmenin en temel şartı, ortak bir kültür ve eğitim anlayışıdır. Gerçek ve kapsamlı bir eğitim reformu olmadan toplumsal sözleşmenin zemini hazırlanamaz.

Eğitim politikalarının geleceği kuşatan bir anlayışla oluşturulmasının, milli bir vazife olduğunu düşünüyorum. Toplumda birleşmeye ve dayanışmaya hizmet etmesi gereken eğitim sistemimizin, çatışmaya ve ayrışmaya yol açması bir şeylerin yanlış olduğunu göstermektedir. Şimdi gelelim önemli soruya: Eğitim sistemimizde olan yanlış nedir? Eğitim- siyaset ilişkisi nasıl olmalıdır? Bu iki temel sorunu nasıl aşmalıyız?

Bunun için öncelikle şu maddeler cevaplandırılmalıdır.

- 1-Eğitim bir devlet politikası mıdır? Siyasilerin görevi de bu politikaları hayata geçirmek olmalıdır.
- 2-İktidara gelen her siyasi hükümet kendi dünya görüşünü, eğitim politikalarına yansıtmalı mıdır?
- 3-Toplumsal mutabakata dayalı ulusal bir programı olmalı ve hükümetler bu programın hedeflerini kendi öncelikleri ve tarzlarına göre icraata mı geçirmelidir?

Millî eğitimimiz ne yazık ki bir Millî eğitim bakanından diğerine ve bir YÖK başkanından sonrakine değişmeyecek, milli bir programa sahip değildir. Aslında iki ana sorunumuz var. Eğitim ve sistem çözdüğümüzde gelişmiş bir toplum olabiliriz.

Milletin kendi yöneticilerini iyi seçebilmesi için iyi eğitim görmüş olması şarttır. Eğer bu sağlanmazsa demokrasi, otokrasiye dönüşür. Tüm Orta-doğu ülkelerinde olduğu gibi. Mutabakatı olmayan bir toplum, gerçek anayasasını da yapamaz, parlamento yasa fabrikasına döner, Tasada ve kıvançta ülkü birliği sağlanamaz.

Eğitim bir taleptir ve en büyük özelliği ertelenemez oluşudur. Bilgi toplumlarında eğitim toplumsal kalkınma açısından gereklilik, bireysel açıdan ise zorunluluktur. İnsan yetiştirme yaklaşımında soran, sorgulayan, eleştiren düşünen, problem çözme becerilerine sahip, gelişmeye açık, çağdaş, demokratik bireyler yetiştirecek bir eğitim sistemine sahip olmak Türk milleti için bir zorunluluktur.

Eğitim, modern çağda bir toplumu millet halinde tutan temel bir kurumdur. Gelişmiş devletlerle geri kalmış devletler arasındaki fark; eğitime doğru yatırım yapmak ya da yanlış yatırım yapmak üstüne kuruludur. Ülkemizin en önemli zenginlik kaynağı olan genç nüfusumuzdur. Ama iyi eğitilmez, nitelikli bir şekilde yetiştirilemez ve istihdam edilemezse bu genç nüfus; maalesef milli güvenlik tehdidi de dâhil olmak üzere en büyük riskimiz haline gelir.

Türkiye’nin en öncelikli hedefi insan sermayesine yatırım yapmak, Türk insanını düşük ücretli hizmet sektörü çalışanları konumundan çıkarıp küresel dünyada yüksek rekabet gücü sağlayacak becerilerle donatıp bilgi işçisi konumuna yükseltmek olmalıdır. Şu artık akıldan çıkarılmamalıdır. 21. Yüzyılda savaşlar silahla değil iyi eğitilip yetiştirilmiş beyinlerle yapılmaktadır.

Hemen belirtmeliyiz ki çoktan seçmeli test çözümlerine odaklı bir eğitim sistemi, bireyleri hayata hazırlama ve temel değerler, bilgi ve beceriler ile donanmış vatandaşlar haline getirmiyor. Şu an yapılan sınav sistemi adil ve fırsat eşitliği sağlıyor dersek yalan söylemiş oluruz. Eğitimin amacı insanımıza hizmet olmalıdır.

Eğitim bir kalkınma projesi olarak ele alınmalıdır. Eğer bizi idare edenler ülkemiz insanını zengin ve mutlu etmek istiyorlarsa. Siyaset ve bürokrasi eğitim planlarını seçim dönemlerine göre hazırlamaktan vazgeçmelidir. Eğitim sistemimizdeki liseleri ıslah etmelidir. Özellikle AKP döneminde kaldırılan(2013) genel liseler geri getirilmeli ve meslek liselerine ağırlık verilmelidir. Özellikle sağlık meslek liselerinde yaşanan durum bir daha tekrarlanmamalıdır. Tıpkı bir gecede kaldırılan LGS gibi olmamalıdır.

Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin’in: *“İmam Hatip okullarını bütün dünyaya evrensel alternatif bir model olarak sunma, bütün insanlığın hizmetine sunma vaktimiz geldi.” Gibi ütopyik hayaller yanında sanki tüm eğitim sorunları çözülmüş gibi beyaz önlük verilerek örtbas mı edilmek istenmektedir. Yeni yayınlanan lise yönetmeliğine göre açık öğretime geçiş zorlaşıyor.* liselerde 50 ortalamayla sınıf geçme uygulamasına son verildi. Alt sınıf dahil 6’dan fazla derste başarısız olan öğrenci sınıfta kalacak. Kalınan sınıf kademesi ertesi yıl tekrar okunacak. Görüldüğü gibi 20 yıl sonra tekrar eskiye dönüşür. Eğitimde hiç mi ileri gidemeyeceğiz. Seçmeli dersler konusu da çok netametli yazıp yazmama konusunda bir karar vermek zor. Veliler iyi düşünmeli. Üniversite sınavlarında 100 binler fizik, kimya ve biyoloji derslerinden bir soru bile yapamazken nasıl ilimde ileri ülkeleri yakalayacağız yetkililer hiç düşündü mü?

Sonuç olarak: eğitim politikalarının, sınav sistemlerinin sürekli değiştirilmesi, başta öğrenciler ve öğretmenler olarak tüm eğitim aktörlerini etkiliyor. Neyin nereye inşa edileceğini bilmeyen bir belirsizlikle başarı sağlanamaz. Kopukluk öğretmenlerin akademik performanslarını da etkiliyor. Okullar insanımızın kendini ifade etme, soru sorma yerine diploma odaklı fertler haline getiriyor. Bu durumda ülkemizin geleceği pek de parlak olmayacağını göstergesi gibi. Saygılarımla

YAPAY ZEKA İLE İNSANLIĞIN İMTİHANI

Abdurrahman ÖNEL

Yapay zekâ kullanımının her geçen gün hayatımıza hızla girdiği günümüzde insanlık gelecekte ne ile karşı karşıya kalacağından habersiz belki de. Otonom araçlardan, insansız savaş uçaklarına, sınır güvenlik devriyelerinden hâkimlerin yerine davalara, ressam gibi tablo yapmaya, şair gibi şiir yazmaya, gazeteci olmadan gazete çıkarmaya, yapay zekâ ile hitap eden televizyon sunucularına, bir işçi bile olmadan fabrikalarda üretim yapmaya, tarladaki toprak analizine göre su, gübre gibi toprağın ihtiyaçlarına karar vermeye kadar şu anda hayal edemeyeceğimiz bir çok alanda kullanılması ya da kullanmayı denemesi ihtimal dışı değil elbet.

Yapay zekâ denilen şey aslında yapımcısının öğrettiği ve sınırlandırdığı bilgilerin ve eylemlerin dışına çıkmayan kendisine çizilen sınırlarda tercih yapan bir yazılım aslında. Bu yazılımın en büyük özelliği insan gibi öğrenemeyi bilen ve kendisini geliştirebilen bir yazılım olması. Yani bizim gibi bilgi dağarcığı sürekli yeni bilgilerle yenileniyor. Yani öğrendiği bilgileri asla unutmuyor. Yani duygusuz bilgi deposu bir beyin gibide düşünülebilir. Elinizde askeri bir yapay zekâlı robotunuz varsa tehdit algısında siz bile olsanız sizi de imha eder. Bunun sebebi duygusuz ve ruhsuz bir makina oluşundandır.



Yapay zekanın hayatımızı kolaylaştırdığı bir çok alandan söz edebiliriz. Bunlardan bir tanesi evlerimizde kullanılan akıllı temizlik robotlarıdır. Kurulumunu ve ayarlarını yaptığımızda sizin yerinize siz uyurken alan taraması özelliği sayesinde evinizin tüm zeminini temizler. Eğer pili bitmeye yakın ise ve temizlik bitmedi ise kendini pil şarj yuvasına götürüp pilini doldurur ve temizliğe kaldığı yerden devam eder. İşte bu en basit haliyle bir yapay zekâ örneğidir. Yapay zekâ temizlenecek alanı hesap ederken aynı zamanda pilin ölçümünü yapar ve eğer pil seviyesi görevin tamamlanmasına engel ise temizliği bitirip pil şarj yuvasına gider ve asla görevinde ihmal yapmaz ve yapamaz. Çünkü ona öğretilene her zaman sadık kalır.

Yukarıda söylediğimiz gibi yapay zekâ hayal edemeyeceğimiz yüzlerce hatta binlerce meslekte kullanılacaktır. Ama bu kullanım alanlarının en zirvesi bir ülkenin yönetimindeki tüm yetkileri bir yapay zekâyâ teslim etmek olsa gerek. Düşünsenize insanların ihtiyaçlarına göre yapay zekâ kanun çıkartıyor. Çıkan kanunları kolluk kuvvetleri uyguluyor ve vatandaşlarda kanunlara uymaya çalışıyor. Torpil yok adam kayırma yok. Ülkedeki insanları eşit oranda gelir dağılımı, adalet ve eğitim gibi bir çok alanda yönetiyor aynı adil kral gibi. Ama sonuçta ülkeyi yöneten bu yapay zekâyı yapan da bir insan olacağına göre yapımcısı iyi niyetli ise hiç sorun olmaz ama kötü niyetli ise durum ne olur varın siz düşünün. Yani zalim kral gibi.

Bir sonraki sayımızda “Dijitalizm Nedir” hakkında buluşmak üzere.

DOST MEKTUPLARI

Mikdat TOPÇU

Uyanış Dergisine Yayın Hayatında Başarılar Diliyorum

Değerli dostlar,

Eski dostlar bizim gibi değil. Mücadeleyi hiçbir zaman elden bırakmadılar, bırakmıyorlar. Hepiniz bilirsiniz, mazisi çok eski olan bir hikâye: Önce Yeniden Milli Mücadele “mecmuası” çıkarıldı. Pınar Dergisi, birçok gazete ve dergi çıkararak bugüne kadar mücadelelerini sürdürdüler. Bayrak Dergisi yayınına büyük bir özveriyle halen devam ediyor. Bitmeyen bir azimle yayıncılıktaki iddialarını sürdürmeye devam ediyorlar.

Şimdi de UYANIŞ-Hak ve Millet Davası'nın Yeni Sesi adı ile yeni bir dergi çıkarma gayretindedir. Türk Milleti'ni uyandırma gayreti içinde olan değerli arkadaşlarımızın çıkaracakları dergiye “UYANIŞ” ismini vermeleri herhalde manasız bir tercih değildir.

Mehmet Akif Ersoy'un 1913 yılının o kötü günlerinde yazdığı: “Ya Rab Bu Uğursuz Gecenin Yok Mu Sabahı?” şiiri bir millet için uyanışın ne manaya geldiğini çok güzel anlatmıştır.

Ya Rab, bu uğursuz gecenin yok mu sabahı?
Mahşerde mi biçarelerin, yoksa felâhi!
Nur istiyoruz... Sen bize yangın veriyorsun!
'Yandık!' diyoruz... Boğmaya kan gönderiyorsun!

Eyvah! Beş on kâfirin imanına kandık;
Bir uykuya daldık ki, cehennemde uyandık!

Arkadaşlarımızın, milletimizi tarihi manada uyandırma gayretinde olduklarını onları yakından tanıyanlar çok iyi bilirler. Size İndra Gandhi'nin uyanışla ilgili sözünü hatırlatmak istiyorum. Diyor ki: “Bir millet uyuyorsa, uyandırmak kolaydır. Ama uyumuyor da, uyuyor gibi yapıyorsa, ne yapsanız uyandıramazsınız.”

Değerli dostlar, uyuyan milletleri uyandırmak gerçekten zordur ve büyük bir zaman alır, ömür alır, bazen birkaç ömür alır. Milletler zaman zaman yok oluşla karşı karşıya kalabilirler. Bizim milletimiz de kalmıştır. Bizim milletimiz gibi, tarihte örneklerini çok gördüğümüz birçok millet de yıkılışla karşı karşıya kalmıştır. Milletleri yıkılmaktan kurtaran her zaman öncü bir grup ol-

muştur. Bizim milletimizin içinden de böyle öncü gruplar çıkmıştır ve çıkmaya da devam edecektir.

Değerli dostlar, Grigory Petrov'un Beyaz Zambaklar Ülkesi'nde romanını okudunuz mu bilmiyorum. Mustafa Kemal Atatürk'ün yaşadığı yıllarda Türkçeye çevirisi yapılan bir romandır. Mustafa Kemal Atatürk bu kitabı okur. Romanda bir grup Fin aydınının ülkesini uyandırması ve milletini cehaletten kurtarması hikâyesine hayran olur ve kitapta anlatılanların Türk okuru tarafından da okunmasını ve anlaşılmasını ister. (İlginçtir, Atatürk bu kitabın eğitimde müfredata dâhil edilmesini ister. Kitap bu kadar önemlidir onun için. Bu nedenle Atatürk'ün yaşadığı dönemde ülkemizde çok fazla ilgi gören Beyaz Zambaklar Ülkesinde romanı, uzunca bir süre Kuran-ı Kerim'den sonra en çok okunan eser haline gelir.)

Romanda, birkaç aydın ve din adamlarından oluşan ufak bir grubun köyleri ziyaret ederek özverili çalışmalar gerçekleştirmeleri ve köylerde yaşayan insanları motive ederek Finlandiya'nın kalkınmasına destek vermeleri anlatılır. Profesörlerden din adamlarına, öğretmenlerden doktora kadar her meslek grubundan insanın canla başla mücadele ettiğine şahit olunan bu yapıtta anlatılan büyük mücadele bütün insanlığa örnek olacak kadar anlamlıdır. (Roman özet olarak aşağıdaki olayları anlatmaktadır:

İsveç egemenliğinde yaşayan Finlandiya'da tüm yönetim İsveçlilere göre işler. Doktorlar, askerler ve öğretmenler de İsveçlidir ve Finlandiya halkını da küçük görürler. Bir gün, yaşanan siyasal gelişmeler neticesinde Ruslar, Finlandiya'ya saldırır. Ülkenin yarısını ele geçirirler. Rus Çarı, Finlandiyalı halka istedikleri hak ve özgürlükleri vereceğini söyler. Bundan itibaren bölgedeki halk, kendi kültürlerine göre yaşamlarını sürdürmeye başlar. Bu kültürü yayma görevi ise zeki bir aydın olan Snelman'a verilir)

Değerli dostlar, “UYANIŞ” ekibinin bu anlamda Türk Milleti'ni uyandırma azmiyle büyük bir mücadele içinde olduğunu biliyorum ve onlara inanıyorum.

“UYANIŞ” dergisine yayın hayatında başarılar diliyorum. Yayınlanmasında emeği geçen, başta genel yayın yönetmeni Selami Yıldırım Bey olmak üzere, tüm arkadaşlarımı candan kutluyorum. Allah gayretlerine zeval vermesin.

İNKILAP

Aykut Edibali

İnkılap; ölüp de dirilmektir.
Köhneyen adamdan
Yeni bir insan dikmektir.

Ölümden çıkan dirim,
Topraktan fıskıran tohum gibi,
Köhneyen adamdan
Yepyeni bir insan dikmektir.

İnkılap;
İmandan,
İntikamdan,
Göz yaşından,
Ve kandan
İnsan bilemektir.
İnanmayan adamla;
Gerekince ananla,
Bacınla,
Babanla
Diş dişe gelmektir.

İnkılap;
Pörsümüşt adamdan
İman
Ve şahsiyet çıkarın
İmbiktir.
Demirden süzülen çelik gibi
Eskimeyen imandan
Kültürden,
Hareketten
Ve heyecandan
Yepyeni şahsiyet dikmektir.

İnkılap;
Her an,
Sonsuz ölüm,
Sonsuz dirim demektir.

Kuruyan iman,
Kesilen heyecan,
İşlemeyen organ,
Baştan başa değiştirilecektir.
İnkâr,
Hata,
Ve günah
Teker teker, yokluğa gömülecektir.
İman,
Heyecan,
Ve davanın,
Bayrağı yükselecektir.

İnkılap; her an,
Sonsuz ölüm
Sonsuz dirim demektir.

İnkılap;
Köklü değişikliktir.
39

İdeolojiden gayri
İnanç, düşünce, sevgi ve nefretin
Baştan ayağa değişmesi demektir.

Kafanda bir mahkeme kurulur.
Değerler birer birer yerlerini
bulur.
Hak, kültürün saltanat tahtına
oturur.
Gayri milli kültür merhametsizce
vurulur.
Beynin mihveri mefhumlar,
Yıkanır, arınır ve durulur.
Akla kalbe harekete
Ve bütün şahsiyete
Hakkın prangası vurulur.
Adam insan olur.
Şahsiyet yerini bulur
İnsan yalnız Allah'a kul olur.

Kafanda,
Bitmez tükenmez kavga,
Yer,
Yok eder.
Yabancı kültürlerin putunu...

Her an,
Kavga;
İnamdan,
Fikirten,
Histen
Ve hareketten
Bir putun leşini ezer.

Kavga;
Kafanda,
Kalbinde,
Hareketlerinde
Ve münasebetlerinde
Yanlığı öldürmek için,
Kol gezer

Her lahza,
Kavga;
Kafada,
Ruhta,
Kalpte,
Harekette
İnkârı ve zannı ezer.
Hakkın saltanat tahtını diker.
An be an,
Her an,
Bütün bir zaman
Kavga sürüp gider,
Savaş kol gezer.

İnkılap;
Eski şahsiyetin inkârı
Ve yüksek şahsiyetin imarı de-
mektir.
Merhamet,
Hürmet,

İman,
İntikam,
Duygu,
Kaygu,
Bilgi,
İlgi
Kemiyet,
Keyfiyet,
Ve bütün şahsiyet
Yıkılıp, inkar edilecek;
Eski şahsiyetten,
Ebedi plana göre,
Yeniden
Şahsiyet inşa edilecektir.

İnkılap;
Yeni doğmuş bebek gibi,
Nurdan bir hayata başlamak de-
mektir...
Yeni şahsiyet
Eskisinden,
Geçmişinden
Hiçbir iz bilmeyecektir.

İdeolojiden ve inkılaptan
Uzak olan;
Duygu,
Kaygu,
Bilgi,
Sevgi;
İnanç,
Kıvanç;
Hal,
İstikbal;
Dağ,
Bağ;
Ana,
Baba;
Yuva,
Koca
İnkılapçıya ateşten tuzaktır.
İnkılapta bulunmayan,
İnkılapçıdan da uzaktır.

Kafan aydınlanır, gerçek imanla,
Kalbin dirilir, yeni heyecanla.
Rüyanda,
Dünyanda,
Hadisede,
Fikirde,
Her seste,
Her nefeste,
An be an,
Bütün bir zaman
İdeolojiyle bakar,
İdeolojiyle kalkar,
İdeolojiyle yürürsün.
Her yerde inkılabı görürsün.
O büyük günü düşünürsün.

İşte, sen o zaman,
Yaşayan inkılap olursun.